ЭКЗЕМПЛЯР
Ф.Б. САГУ
читального зала

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 252 (1256)
24 ДЕКАБРЬ ЧОРШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Белоруссия Совет Социалистик Республикасини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Уруш даврида вайрон қилинган халқ хўжалигини муваффақиятли тиклаганлиги учун ҳамда белорус халқининг саноатни, қурилишни, қишлоқ хўжалигини ва маданиятни янада ривожлантириш соҳасида эришган катта муваффақиятлари учун **Белоруссия Совет Социалистик Республикаси Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль 1958 йил, 22 декабрь.

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ЗАБАРДАСТ ҚАДАМИ

Совет халқи зўр ғайрат ва юксак сиёсий кўтаринкилик билан КПСС XXI съездига тайёргарлик кўрмоқда. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» ҳақидаги доклади тезислари ижодкор халқимизнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ҳар қачонгидан ҳам ошириб юборди.

Бутун мамлакатда ана шундай буюк меҳнат кўтаринкилиги вужудга келган, коммунизм қурувчиларнинг илҳомбахш меҳнат симфонияси Болтиқ денгизидан Курил оролларигача, Шимолий муз океанидан Помир этакларигача зўр салобат билан янграётган шодиёна кунларда КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми бўлиб ўтди. 15 декабрдан 19 декабргача давом этган бу Пленум КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Кейинги беш йил ичида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш якунлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» тўғрисидаги докладини муҳокама қилди ва бу масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

Декабрь Пленумининг ишида КПСС Марказий Комитети аъзолари билан бир қаторда колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг илғор кишилари, колхоз раислари, совхоз директорлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, олимлар иштирок этдилар. Бу Коммунистик партиямизнинг халқ оммаси билан мустаҳкам алоқаси ва бузилмас бирлигини ёрқин ифода қилади. Халқимизнинг жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига мустаҳкам жипслашганлиги, қудратли монолит бирлиги — коммунизм қурилишида янги тарихий ғалабаларга эришувимизнинг гарови, социалистик давлатимиз куч ва қудратининг буюк манбаидир.

Совет кишилари, бутун прогрессив инсоният КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Пленумнинг иши партиянинг қишлоқ хўжалигининг аҳволи учун халқ олдидаги сиёсий ҳисоботи бўлди. Пленум материалларида кейинги беш йилликда социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг ривожланиш якунлари, колхоз қурилишига раҳбарлик қилишдаги бой тажрибалар тўпланган ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни бундан кейин кўпайтиришнинг улуғвор вазифалари белгилаб берилган.

«СССР қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришилган буюк муваффақиятлар, — дейилади Пленум қарорида, — **халқаро миқёсда катта аҳамиятга эгадир. Бу муваффақиятлар Ленин кооператив планининг жонли мужассами, социалистик қишлоқ хўжалигининг капиталистик қишлоқ хўжалигига нисбатан беҳиҳоя устунликларининг яққол намойишидир. Ана шу ажойиб муваффақиятлар жаҳон социализм системасини мустаҳкамлайди ва коммунизмга бориш йўлида қишлоқ хўжалигини муваффақиятли суратда ривожлантиришда бошқа социалистик мамлакатлар учун бебаҳо намунадир».**

Партиямизнинг ленинчи Марказий Комитети сўнгги беш йилликда қишлоқ хўжалиги соҳасидаги катта камчиликларни дадиллик билан очиб ташлади, колхозлар ва совхозларнинг ривожланишига ҳалақит бериб келган ҳамма ғовларни йўлдан улоқтириб ташлаб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин суратда юксалтириш ҳақида энг муҳим тадбирларни ишлаб чиқди ва амалга оширди. Бу тадбирлар колхоз тузумини ва бутун социалистик системамизни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашда янги босқич бўлди. Халқдан, турмушдан бутунлай ажралиб қолган Маленков, Каганович, Молотов, Булганин ва Шепиловларнинг партияга қарши фракцион группаси шармандаю-шармисор бўлди. Партия, бутун совет халқи фракциячи сиёсатдонларга лаънат ўқиб, уларнинг қабиҳ ва разилона урунишларини фош қилиб ташлади.

Коммунистик партия марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантириб, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг туб масалаларини, шунингдек коммунистик қурилишнинг етилган бошқа муҳим вазифаларини ҳам ўз вақтида ва тўғри ҳал қилиб келаётганлигини турмушнинг ўзи тасдиқламоқда. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасида мўлжалланган программанинг муваффақият билан амалга оширилганлиги Совет давлатини янада иқтисодий ривожлантиришга, унинг қудратини мустаҳкамлашга ҳамда совет кишиларининг турмуш даражасини оширишга улкан ҳисса бўлиб қўшилди. Шунинг учун ҳам ўртоқ Н. С. Хрушчев Пленумда қилган докладида **«Марказий Комитетнинг 1953 йил сентябрь Пленумидан кейин ўтган давр партия ва мамлакат ҳаётида, халқимиз ҳаётида тарихий аҳамиятга эгадир, деб айтсак, муболаға қилган бўлмаймиз»** деди.

КПСС Марказий Комитетининг 1953 йил сентябрь Пленумидан кейин ўтган беш йил мобайнида мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришилган катта муваффақиятлар республикамиз, шу жумладан областимиз мисолида яққол кўриниб турибди. Ўзбекистон пахтакорлари беш йил мобайнида пахтанинг ялпи ҳосилини қарийб 500 минг тоннага кўпайтирдилар. Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам пахта, ғалла, луб экинлари, сабзавот, картошка, полиз экинлари етиштиришни анча кўпайтирдилар, жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини кескин оширишга муваффақ бўлдилар.

Қўлга киритилган дастлабки муваффақиятларни мустаҳкамлаб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини комплекс ривожлантириш, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларини тўла амалга ошириш учун бутун куч ва ғайратларини сарф қилиш — областимиз меҳнаткашларининг бурчи, барча партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг жанговар вазифасидир. Декабрь Пленумининг қарорида пахта етиштиришни кўпайтиришнинг резервлари ва буюк истиқболлари кўрсатиб берилган.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларини омманинг ўсиб бораётган активлигига бошчилик қилишга, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини меҳнатда янги юксак кўрсаткичларга эришиш сари доим олға боришга интилиш руҳида сабот билан тарбиялашга, уларнинг ижодий ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашга, коммунистик қурилиш планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг ривожлантиришга чақирди. Ҳеч шубҳа йўқки, совет халқи ўз жонажон Партиясининг доно раҳбарлиги остида декабрь Пленуми белгилаб берган янги ва улуғвор вазифаларни шараф билан бажаради. Пленум қарорлари мамлакатимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиб вужудга келтириш программасини амалга ошириш учун умумхалқ курашини ташкил этишга даъват этувчи жанговар чақириқ бўлиб хизмат қилади, социалистик қишлоқ хўжалигимиз забардаст қадам ташлаб, янги ғалабалар сари олға боради.

СССР Олий Советининг иккинчи сессияси

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

22 декабрь кундуз соат 3 да Катта Кремль Саройида **Иттифоқ Советининг** иккинчи мажлиси бошланди. Иттифоқ Советининг Раиси депутат **П. П. Лобанов** раислик қилди.

ССР Иттифоқининг 1959 йилги Давлат бюджети ва 1957 йилги бюджетнинг бажарилиши тўғрисида палата Бюджет комиссиясининг қўшимча доклади учун Иттифоқ Совети Бюджет комиссиясининг Раиси депутат **И. С. Сенинга** сўз берилади. 1959 йилда, дейди у, совет халқи мамлакатимиз тараққиётида янги даврни, коммунистик жамиятни кенг равишда қуриш даврини бошлаб берувчи шонли етти йилликка қадам қўяди.

Бюджет комиссияси СССРнинг 1959 йилги Давлат бюджети халқ хўжалик планига мувофиқ тўғри тузилган деб ҳисоблайди ва бу бюджетни Бюджет комиссиясининг қўшимчалари ва тузатишлари билан тасдиқлашни таклиф этади. Бюджет даромадларини қўшимча равишда 696 миллион сўм кўпайтириш таклиф этилади.

Депутат И. С. Сенин ҳам СССРнинг 1957 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлашни таклиф этади.

Музокараларда депутат **Н. Т. Кальченко** (Украина ССР) биринчи бўлиб сўзга чиқади. У, КПССнинг XXI съездига тайёргарлик муносабати билан халқимизнинг ғайрат-ташаббуси ғоят ўсганлиги тўғрисида гапиради.

Ўртоқ Кальченко айтадики, Украина ССР саноат ишлаб чиқаришининг шу йилги планини муддатидан илгари бажарди. Барча дон экинларидан гектар бошига юз пуддан кўпроқ ҳосил олинди. Қанд лавлаги, сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида ҳам анча катта муваффақиятларга эришилди.

Ҳозирги вақтда Украинада чўян, темир руда, тош кўмир, мол ёғи ва қанд аҳоли жон бошига Америка Қўшма Штатларидагидан кўра кўпроқ тайёрланаётганлиги, аҳоли жон бошига сут етиштириш жиҳатидан эса Украинанинг АҚШ даражасига қарийб етиб олганлиги Украина экономикаси тараққиётининг юксак даражага кўтарилганлигини исбот этади.

Депутат **Х. А. Аристанбеков** айтадики, Қозоғистон колхоз ва совхозлари бу йил давлатга 950 миллион пуддан кўпроқ ғалла, яъни қўриқ ерлар ўзлаштирилишидан олдинги энг кўп ҳосил олинган йиллардагидан қарийб 9 баравар кўпроқ ғалла топширдилар ва сотдилар.

Келгуси етти йилликда республика саноатининг ялпи маҳсулоти 2,7 баравар ортади, рангли металлургия, кимё, нефть, газ ва кўмир саноати, шунингдек бинокорлик материаллари саноати ва кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш анча ривожланади. Қўриқ ва бўз ерларни бундан буён ҳам ўзлаштириш йўли билан дон етиштириш кўпайтирилади.

Депутат **И. Д. Мустафоев** (Озарбайжон ССР) бюджет ҳар бир социалистик совет республикасидаги хўжалик ва маданий қурилишга бундан буён ҳам маблағ ажратишни тўла таъминлайди, дейди ва бюджетни тасдиқлашни таклиф этади.

Совет ҳукуматининг, дейди ўртоқ Мустафоев, давлатларнинг, улардаги ижтимоий ва давлат тузумининг қандай бўлишидан қатъий назар тинч, тотув яшашини кўзда тутган ва кўп марта қилган таклифлари бутун дунёга аёндир.

Бизнинг республикамиз Эрон ва Туркия билан яқин қўшнидир. Эрон ва Туркия ҳукмдорлари ўз мамлакатларининг территорияларини америка ҳарбий базаларини қуриш учун бермоқдалар.

Империалистик мамлакатлар билан турли ҳарбий пактлар тузаётган қўшниларимизга ҳинд донишмандининг сўзларини эслатиб ўтиш мумкин. Бу донишманд ҳинд қизини мустамлакачиларнинг найрангларидан эҳтиёт қилиб, унга шу сўзларни айтади: «Агар у сенга қўл узатса, қўл беришгандан кейин барча бармоқларинг жойида эканлиги ё йўқлигини албатта қараб чиқ».

Шундан кейин сўзга чиққан депутат **Н. И. Смирнов** (Ленинград шаҳри), саноат ва қурилишни бошқаришнинг қайта ташкил этилганлиги ишларни мувофиқлаштириб олиб бориш учун шароит вужудга келтирди, дейди. Ўртоқ Смирнов корхоналарнинг молия ишларини контроль қилиш соҳасида маҳаллий Советларнинг ролини кучайтиришни таклиф этади.

Ҳозирги вақтда Ленинградда, деб сўзини давом эттиради ўртоқ Смирнов, 101 проект-қидирув ташкилоти бор. Улар Ленинграддан узоқ жойлардаги қурилишлар учун жуда кўп проект тузиб бермоқдалар. Иккинчи томондан, Москвада, Қозонда ва бошқа шаҳарларда жойлашган ташкилотлар Ленинград корхоналари учун кўп проектларни тайёрлаб бермоқдалар. Буларнинг ҳаммаси давлат маблағларини ортиқча сарф қилишга олиб келади. Нотиқ проект институтларини қайси жойлар учун проектлар тузиладиган бўлса, ўша жойларга яқинлаштиришни ва бу институтларни хўжалик ҳисобига кўчиришни таклиф этади.

Депутат **О. А. Алимов** (Ўзбекистон ССР) ўз нутқида кейинги йилларда Ўзбекистонда жуда катта иқтисодий ва социал-маданий ўзгаришлар рўй берганлиги ҳақида гапиради. Совет ҳокимияти йилларида республикада саноат ишлаб чиқариши 50 баравар ўсди. Келгуси етти йилликда Ўзбекистон ССР табиий газ чиқариш ва кимё саноатининг энг йирик марказларидан бирига айланади. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари об-ҳаво шароити ноқулай келганлигига қарамай, бу йил давлатга 2 миллион 940 минг тонна пахта топширдилар.

Нотиқ сўзининг охирида 1959 йилги Давлат бюджети лойиҳасини Бюджет комиссиясининг тузатишлари билан тасдиқлашни таклиф, этади.

Иттифоқ Советининг кечки мажлисида депутатлардан **П. В. Кованов** (Грузия ССР), **М. Ю. Шумаускас** (Литва ССР) ва **А. Қаҳҳоров** (Тожикистон ССР) ҳам сўзга чиқдилар.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

Миллатлар Советининг кечки мажлиси Кремль театрининг залида палата раисининг ўринбосари депутат **П. Г. Тичина** раислигида ўтди. Палата Бюджет комиссиясининг раиси депутат **М. А. Яснов** қўшимча доклад қилди.

У, Бюджет комиссияси номидан 1959 йил бюджетини даромадларни 696 миллион сўмга кўпайтириб тасдиқлашни таклиф этади. Бюджет комиссияси олинган илтимосларни эътиборга олиб, уй-жойларни капитал ремонт қилиш учун ажратиладиган маблағни 230 миллион сўм кўпайтиришни, инвентарь, асбоб-ускуна сотиб олиш ва социал-маданий муассасалар биноларини ремонт қилиш учун ажратиладиган маблағни 200 миллион сўм кўпайтириш ҳақида таклиф киритади. Палата Бюджет комиссиясининг раиси 1957 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни ҳам тасдиқлашни таклиф этади.

Сўнгра ўртоқ Яснов корхоналарда маҳсулотнинг таннархини янада камайтириш вазифалари ҳақида ва ички резервлардан яхшироқ фойдаланишнинг бошқа йўллари ҳақида гапиради. Жумладан, у шундай бир мисол келтиради: мамлакатда бир йил ичида қилинган қурилиш-монтаж ишларининг қимматини бир процент камайтириш ҳисобига қўшимча равишда 1 миллион квадрат метрдан кўпроқ ҳажмда уй-жой қуриш мумкин.

Депутат **Н. Е. Авхимовичга** (Белоруссия ССР) сўз берилади. Белоруссияда, дейди нотиқ, КПССнинг XXI съездига тайёргарлик яна бир муҳим воқеа билан — республиканинг ва Белоруссия Коммунистик партиясининг 40 йиллиги билан бир вақтга тўғри келди.

Ўртоқ Авхимович КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин партия ва ҳукумат томонидан амалга оширилган тадбирлар республиканинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришига самарали таъсир кўрсатганлиги ҳақида гапиради.

Нотиқ бюджетни Бюджет комиссиясининг тузатишлари билан тасдиқлашни таклиф этади.

Депутат **Х. Иброҳимов** (Тожикистон ССР) сўз олади.

Республиканинг 1959 йилги давлат бюджети, дейди у, даромадлар ва харажатлар бўйича 2.509 миллион сўм миқдорида мўлжалланади. Бу бюджет ленинча миллий сиёсатни изчиллик билан амалга оширишнинг ёрқин далили, партия ва Совет ҳукуматининг тожик халқини яшнатиш тўғрисида қилаётган зўр ғамхўрлигининг янги ифодасидир.

Сўнгра ўртоқ Иброҳимов Ленинобод область хўжалигининг ривожланишига тўхталиб ўтади.

Депутат **Д. Д. Қораев** (Туркманистон ССР) қуйидагиларни айтди: Кейинги йилларда иттифоқчи республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш соҳасида кўрилган тадбирлар ва саноат ҳамда қурилишни бошқаришнинг қайта ташкил этилганлиги иттифоқчи республикаларнинг бюджетларини кўпайтиришга ёрдам берди. Бюджет маблағларининг асосий қисми ишлаб чиқарувчи кучларни янада ривожлантиришга, аҳолининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришга сарф қилинади.

Депутат **А. Ф. Диордица** (Молдавия ССР) ўз нутқида боғдорлик ва узумчиликни ривожлантириш перспективаларига кўпроқ тўхталиб ўтди. Етти йилликда республикада 350 минг гектардан кўпроқ ерга мева, ток кўчатлари ва кўп йиллик бошқа ўсимликлар ўтқазилади.

Ўртоқ Диордица Молдавия ССРнинг заказларини ўз вақтида бажармаётган бир қанча Халқ хўжалиги кенгашларини, жумладан, Белоруссия, Белгород, Брянск ва Киров Халқ хўжалиги кенгашларини танқид қилади.

Миллатлар Советининг кечки мажлисида депутатлардан **И. Т. Тожиев** (Қозоғистон ССР), **Ч. П. Бутенко** (Украина ССР), **М. З. Мирзаахмедов** (Ўзбекистон ССР) ва **Ю. И. Палецкис** (Литва ССР) ҳам сўзладилар.

* * *

Йигирма учинчи декабрь эрта билан соат 10 да Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг алоҳида-алоҳида мажлислари бўлди.

(ТАСС).

Областимиз меҳнаткашлари КПСС МК декабрь Пленумининг қарорларини қизғин маъқулламоқдалар

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвачилик фермасининг сут соғувчиси Тожи Нуримова колхозчиларга ўртоқ Н. С. Хрушчев докладини ўқиб эшиттирмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ҳосил кўпайтирилади ва маҳсулот таннархи камайтирилади

БЎКА, (**телефон орқали олинди**). Райондаги колхозларнинг аъзолари, РТС ва совхозларнинг ишчилари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ҳужжатларини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. Улар ана шу қувонарли материалларни муҳокама қилишар экан, ўз колхозлари ва совхозларида кейинги беш йилликда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида сезиларли ўзгаришлар бўлганлигини қайд қилмоқдалар.

Райондаги кўп колхозлар сингари «Ленинизм» колхози ҳам ўтган 4-5 йил ичида ўз хўжалигини бирмунча мустаҳкамлаб олди. 1953 йилда 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 13 центнердан пахта етиштирилган, 20 та сигирнинг ҳар биридан бор-йўғи 400 литрдан сут соғиб олинган бўлса, бу йилги рақамлар колхоз юксалиш сари дадил қадам қўйганлигидан далолат бериб турибди.

«Ленинизм» колхозида бу йил 740 гектар ерга чигит экилди. Гектаридан салкам 19 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Шу муддатда сигирлар сони 40 бошга етказилди. Уларнинг ҳар биридан 1300 литрдан сут соғиб олинди.

Колхоз раиси Меҳмонқул Қулмирзаев хўжаликнинг ҳар бир аъзоси пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини **тинмай кўпайтириш,** маҳсулот таннархини **кескин камайтириш** учун бирдамлик билан курашга отланганликларини ҳикоя қилиб берди.

— Биз, — дейди у. — 1965 йилга бориб пахта майдонимизни 1000 гектарга етказамиз, гектаридан 22 центнердан ҳосил олиш учун курашамиз. Ўша йилга бориб сигирлар сони 50 бошга кўпаяди ва уларнинг ҳарбиридан 2500 литрдан сут соғиб олиш учун зарур тадбирларни тўла амалга оширамиз.

Колхоз пахтакорлари ва чорвадорлари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашни ҳозирдан бошлаб кучайтириб юбордилар. Пахтадан бўшаган ерлар сифатли шудгор қилинмоқда, моллар зоотехника қоидаларига амал қилинган ҳолда боқилмоқда. Шунинг учун ўтган йилнинг декабрь ойидагига қараганда бу йилнинг декабрида кўплаб сут соғиб олинмоқда.

Колхоз раиси яна бошқа қувончли рақамларни айтиб берди. 1957 йилда 1 центнер пахта етиштириш учун 9 та меҳнат куни сарфланган бўлса, бу йил шунча пахта етиштирмоқ учун кўпи билан 4-5 та меҳнат куни сарфланган. Ҳосилнинг 70 проценти биринчи сортга топширилган. Натижада колхоз ўтган йили 2 миллион 900 минг сўм даромад қилган бўлса, бу йилги даромад 4 миллион 500 минг сўмга етказилган.

Колхоз қишлоғининг кишилари партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга ҳамма вақт оталарча ғамхўрлик қилиб келаётганликларини мамнуният билан таъкидлар эканлар, ўзлари ҳам маҳсулотни кўпайтириш учун зўр ғайрат билан курашажакларини чин кўнгилдан айтмоқдалар.

С. МАҲКАМОВ.

Колхоз хўжалиги янада мустаҳкамланади

БЎСТОНЛИҚ, (**«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбиридан**). Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг кейинги беш йил ичида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш якунлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида қилган докладини Бўстонлиқ район меҳнаткашлари мамнуният билан кутиб олдилар. Колхозчилар ва совхоз ишчилари докладни қизиқиб ўқимоқдалар ва уни пухта ўрганмоқдалар.

— Бу доклад, — дейди Фрунзе номли колхознинг раиси ўртоқ Исмоил Ирисбоев, — совет халқи коммунистик партия раҳбарлигида халқ хўжалигини, айниқса қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда эришган жуда катта ғалабаларини равшан кўрсатиб берди. Бу, биз колхозчиларни кўп тармоқли хўжалигимизни янада мустаҳкамлашга, пахтачилик, чорвачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ҳар тарафлама ривожлантиришга илҳомлантиради.

Фрунзе номли колхоз кўп тармоқли хўжалик бўлиб, у пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик билан ҳам шуғулланади. Дон, картошка ва сабзавот экинлари етиштиради. Колхозчилар кейинги йилларда пахтадан мўл ҳосил олишда катта ютуқларни қўлга киритди. 1953 йилда гектаридан 20 центнердан пахта етиштирилган бўлса, 1957 йилда гектаридан олинган ҳосил 31,8 центнерга етди. Бу йил пахта ҳосили ўтган йилга нисбатан янада кўпроқ бўлди.

Колхозда чорва молларининг сони йилдан-йилга ортиб бормоқда. Гўшт, сут, жун маҳсулотлари тобора кўпаймоқда. 1953 йилда колхозда 6.970 бош қўй бўлган бўлса, 1958 йилда қўйларнинг сони 10 мингдан ошиб кетди. Шунингдек, қорамол, чўчқа ва паррандаларнинг ҳам сони илгаригига нисбатан икки-уч баравар кўпайди. Чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ортиши билан ундан олинадиган даромад ҳам кўпаймоқда. Колхоз шу йилнинг сентябрь ойига қадар чорвачиликнинг ўзидан 1 миллион 600 минг сўмдан кўпроқ даромад олди. Ваҳоланки 1953 йилда 400 минг сўм даромадга эга бўлинган эди. Айдарбек Каскинбоев, Жайлов Қолжонов каби илғор чўпонлар ҳар юз бош қўйдан 120 қўзи олдилар. Унсин Акбарова ва Холдигуш Шағаева каби сут соғувчилар ҳарбир сигирдан 1.200 литрдан сут соғиб олдилар.

Кремлда олинган мажбурият бажарилди

САМАРҚАНД, 23 декабрь. (ЎзТАГ). Самарқанд областининг хўжаликлари давлатга 345 минг тонна «оқ олтин» топшириб, пахтакорларнинг Кремлдаги Бутуниттифоқ кенгашида олинган социалистик мажбуриятни бажардилар. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 21 центнердан пахта ҳосили олинди. Бу эса бутун пахтачилик тарихида ҳалигача кўрилмаган ҳосилдир.

Пахтакорлар ҳосилни йиғиб-териб олиш кунларида 40 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб берган шаҳарликлардан жуда миннатдордилар.

Пахта териш давом этмоқда. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларидан илҳомланган колхоз ва совхоз далаларининг меҳнаткашлари давлатга яна камида беш минг тонна пахта топширишга қарор қилдилар.

Тошкент Совнархози саноати йиллик планни муддатидан илгари бажарди

Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг саноат корхоналари КПСС XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасини кенг қизитиб, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик давлат планини 22 декабрда бажардилар. Йил охиригача мамлакатга пландан ташқари 240 миллион сўмлик кўмир, прокат, пўлат, экскаваторлар, минерал ўғитлар, трактор ва қишлоқ хўжалиги машиналари, кенг истеъмол моллари ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилади. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган 11 ойлик план 3,4 процент ошириб бажарилди.

Совнархозга қарашли саноат корхоналарининг коллективлари Киев ва Фарғона Халқ хўжалиги кенгашлари саноат корхоналарининг коллективлари билан мусобақалашиб 1957 йилдагига нисбатан саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини 8,6 процент кўпайтиришга эришдилар.

Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига қарашли оғир саноат бошқармаси, машинасозлик, қурилиш материаллари ва енгил саноат бошқармалари йиллик планни муддатидан анча илгари муваффақиятли якунладилар.

Ҳозирги вақтда 67 корхона 1959 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётир. Ўзбекистон металлургия заводи, «Чирчиксельмаш», «Ташавтомаш», «Таштрансмаш», «Тошкенткабель», «Узбексельмаш», «Таширмаш», «Узбекхиммаш» заводлари, Бекобод ва Оҳангарон цемент корхоналари, электролампа, чинни, электротехника заводлари, 1- ва 2-пойафзал фабрикалари, жут-каноп, пайпоқ-трикотаж ҳамда Чирчиқдаги тикув фабрикалари каби илғор корхоналар шулар жумласидандир.

Ўзбекистон ССР саноати йиллик планни муддатидан илгари бажарди

Ўзбекистон ССР саноат ходимлари КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришда янги ютуқни қўлга киритдилар. 23 декабрда ялпи маҳсулот ва энг муҳим маҳсулотларнинг кўпчилиги бўйича 1958 йил плани бажарилди.

Белгиланган пландан ташқари анчагина миқдорда нефть, минерал ўғитлар, пўлат, қишлоқ хўжалик машиналари, шойи газламалар, трикотаж кийим-кечаклари, пойафзал, кондитер ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Йил охиригача корхоналарнинг коллективлари йиллик планга қўшимча бир неча юз миллион сўмлик оғир саноат маҳсулотлари ва халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарадилар.

Республиканинг ҳамма халқ хўжалиги кенгашлари ва областлари йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш планини ошириб бажаради.

Пахтачиликни янада механизациялаш учун машиналар ва асбоб-ускуналар тайёрлаш юзасидан анчагина иш қилинди. Ғўзага кетмонсиз ишлов бериш учун культиваторлар, қуритиш-тозалаш цехларининг анча мукаммал асбоб-ускуналари, янги сеялкалар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, янги пахта териш машиналарининг, пахтани қопсиз ташийдиган автопоездларнинг тажриба нусхалари тайёрланди ва синаб кўрилди.

Бульдозернинг тиркаладиган қисми, кимё ва тўқимачилик асбоб-ускуналарининг, кабель маҳсулотининг, газ плиталарининг, рўзғор холодильникларининг ва бошқа маҳсулотларнинг янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш хажми ўтган йилдагидан 6 процент кўпайди.

Саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг кўпайишига янги, унумли иш усулларининг жорий этилиши, янги техниканинг ўзлаштирилиши, янги илғор технологик асбоб-ускуналар ўрнатилиши туфайли эришилди. Бундай тадбирлар ёқилғи, металлургия, кимё, машинасозлик, енгил, озиқ-овқат саноатида ва саноатнинг бошқа тармоқларида амалга оширилди.

Инженер-техник ходимлар ва ишлаб чиқариш новаторларининг биринчи республика съезди ўтказилганлиги саноатда техникани тараққий эттиришга ёрдам берди.

Рационализаторлар ва ихтирочилар ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган ўн мингларча таклиф киритдилар. Уларнинг жорий этилиши натижасида 100 миллион сўмга яқин маблағ тежаб қолинди.

Буларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам берди. Меҳнат унумдорлигини ошириш плани ортиғи билан бажарилди.

Халқ хўжалиги кенгашларининг корхоналарида маҳсулот таннархи планда белгиланганидан кўпроқ камайтирилганлиги сабабли бир неча юз миллион сўм фойда кўрилди.

Саноат корхоналарининг ишчилари, инженерлари ва техниклари, хизматчилари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида қиладиган доклади тезисларида белгилаб берилган коммунистик қурилишнинг улуғвор программасидан руҳланиб, мамлакатимизда коммунизм қурилишида янги муваффақиятларга эришиш йўлида социалистик мусобақани тағин ҳам авж олдирмоқдалар.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг тезислари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаблар ҳақидаги тезислари умумхалқ муҳокамасида

Тезислар ота-оналар муҳокамасида

Соат саккиз бўлмасданоқ ота-оналар бирин-кетин мактаб биносига кириб кела бошладилар.

Мана, бир пастда мажлис зали ҳам ота-оналар билан лиқ тўлади.

Куйбишев районидаги 142-мактаб директори ўртоқ Илёсов ота-оналар йиғилишини очар экан:

— Бугун биз, — деди, — КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги тезисларини муҳокама қилиш учун тўпландик.

Ўқитувчи Мария Дмитриевна Корсунова ўз докладини бошлар экан бундай деди:

—Маълумки, партиямизнинг XX съездидан кейин мактабларда политехника таълимини жорий қилиш, унинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлашда анча ишлар қилинди. Жумладан, мактабимизда токарлик, слесарлик, дурадгорлик мастерскойи ташкил қилиниб, зарур ускуналар билан жиҳозлантирилди. **Ўқувчилар бу ҳунарларни зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Мактаб инвентарлари икки йилдан буён ўқувчилар кучи билан ремонт қилинади.** Лекин бу ютуқлар билан бирга мактабимизда таълим-тарбия турмуш билан узвий боғланган ҳолда олиб берилаяпти деб айта олмаймиз.

Партия ва ҳукуматимиз мактаблар олдига муҳим ва катта вазифаларни қўймоқда. Мактабларимиз бу вазифаларни, албатта бажара олади. Лекин бунинг учун **мактабнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланган, яъни яхши жиҳозланган устахонаси бўлиши керак.**

—Мен 22 йилдан буён слесарь бўлиб ишлаётирман, — деди сўзга чиққан ўртоқ Астахов,—даромадим яхши. Лекин шуниси ачинарлики, ёшлигимда ўқишга имконият бўлмади. Шунинг учун маълумотим кам. Иш даврида кўп қийинчиликларга дуч келаяпман. Лекин ёшлар шуни яхши тушуниб олишлари керакки, уларга ўқиш, илм олиш, ҳунар ўрганиш учун ҳамма имкониятлар яратиб берилган. **Мен мактабимизнинг ўқиш муддати 11 йиллик бўлишини таклиф қилар эдим. 8-синфгача ўз устахоналарида турли касб ўрганган ўқувчилар 9-11-синфларда машинасозлик ёки экскаватор заводи базасида ишлаб туриб ўқисалар, яхши натижа берар эди.**

Завод раҳбарлари ҳам бу таклифни албатта, қўллаб-қувватлайди, мен бунга аминман. Чунки мактаб ўқувчиларининг 80 процентга яқини заводимиз ишчиларининг болаларидир.

— Химия саноати ҳам халқ хўжалигида муҳим роль ўйнаётир,— деди ўртоқ Петрова. — Мен Астаховнинг таклифига қўшиламан. Лекин мактаб базасини биргина машинасозлик заводи билан чеклаб қўйиб бўлмайди. Ўқувчиларнинг айримлари химия дарсига жуда берилиб ўқийди, у билан қизиқади. Бу ўқувчилар шу соҳага берилиб кетиши мумкин. **Юқори синф ўқувчиларидан баъзилари саноатдаги практик ишларни лак-бўёқ заводида яхши ўтказдилар. Баъзиларида бу соҳада ишлашга ҳавас ҳам туғилди.** Лак-бўёқ заводи мактабга яқин жойлашган. Завод маъмурияти бизнинг таклифимизни қувватлашига ишонаман. Шу соҳага қизиққан **ўқувчилар 8-синфдан сўнг лак-бўёқ заводида ишлаб туриб, ўқишни давом эттириши мумкин. У ерда кўпгина касбларни эгаллаш мумкин.**

— Шаҳримизда мактаблар жуда кўп, шунинг учун **Маориф министрлиги келгусида талаб қилинадиган касбларни ҳисобга олган ҳолда, мактабларни ихтисослаштириш масалаларини қайтадан кўриб чиқса яхши бўлар эди,** — дейди кекса ишчи Слаболюбов.

Мажлис қатнашчилари ўзлари киргизган таклифларни завод раҳбарларига етказиб, уларнинг фикрини олиш учун беш кишидан иборат комиссия туздилар.

З. АХТЯМОВА.

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

Коммунист

Октябрь районидаги Крупская номли 2-ўрта мактабнинг директори ўртоқ А. Кимнинг ёзишича мактабларнинг хозирги ўқув плани ўқувчиларни дарслар билан ҳаддан ташқари банд қилиб қўяди. Бу ўқувчининг соғлиғига зарар етказади. Қайта тузиладиган план ва программаларда булар ҳисобга олиниши керак. Бундан ташқари юқори синф ўқувчилари Ўзбекистон шароитида пахта йиғим-теримига ёрдам берадилар. Шунинг учун **юқори синфларда машғулотларни 1 августдан бошлаш мақсадга мувофиқ бўлади.**

АНГРЕНСКАЯ ПРАВДА

«Ангренская правда» газетасида прораб В. Кабоспидзе, йўл механиги А. Решетков ва пармалаш-портлатиш ишлари мастери С. Кириллов ўртоқларнинг мақоласи босилган.

«Биз, — деб ёзишади улар, — лойиҳалаш ташкилотларининг хўжалик ҳисобига ўтказилишини қизғин маъқуллаймиз. **Лойиҳалаш ташкилотларининг ишлаб чиқаришга яқинлаштирилишини таклиф қиламиз. Уларга кўп қурилиш лойиҳаларини ишлашда маҳаллий материаллардан кўпроқ фойдаланишни кўзда тутиш юклатилсин».**

Колхоз меҳнати

«Етти йилликда, — дейди Мирзачўл ремонт заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ Гузиев район газетасида, — корхонамизда ишлаб чиқариш процессини механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида катта ишлар қилинади. **Заводнинг қишлоқ хўжалигига кўрсатаётган хизмати анча яхшиланади. Янгидан икки цех қурилади. Ишчи ва хизматчилар учун турар-жой биноларини қуриш ҳозиргига қараганда 4 марта кўпайтирилади».**

Коммунистлар таклиф қиладилар

Чирчиқ шаҳри меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXI съездида қиладиган докладн тезисларини, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаб ҳақидаги тезисларини кенг равишда ўрганмоқдалар. Корхоналарда, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар янги етти йиллик план топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш режаларини белгиламоқдалар. Шу билан бирга улар ишлаб чиқаришни юксалтиришга қаратилган кўпгина таклифлар киритмоқдалар.

Қуйида биз Чирчиқ шаҳрининг корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ишлаётган коммунистлар киритган ва мухбиримиз ёзиб юборган айрим таклифларни босаётирмиз.

ЯНГИ УЧАСТКАЛАРНИ ЯНГИ УСКУНАЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАЙЛИК

Биз янги етти йиллик планни муҳокама қилаётган ҳозирги кунларда шаҳримизнинг корхоналарида йирик қурилиш ишлари олиб борилаётир. Бу, албатта, ишлаб чиқаришни янада юксалтириш, маҳсулотнинг ҳажмини ошириш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш ҳамда меҳнат унумдорлигини оширишда келгусида катта роль ўйнайди, янги етти йиллик план топшириқларини амалга ошириш учун олиб бориладиган ишларнинг муваффақиятини таъминлайди.

Жумладан, заводимизнинг қуюв цехи реконструкция қилинаётир. Шубҳасиз, корхонада янги қурилиш ва мавжуд ишлаб чиқариш участкаларини реконструкциялаш ишлари бундан кейин ҳам тўхтовсиз ва янада кенг миқёсда давом эттирилади.

Шу муносабат билан мен бир неча таклиф киритмоқчиман. Аввал бир конкрет мисол келтираман: яқинда цехимизнинг қуйилмани бўлаклаш бўлими янгидан қурилган бинога кўчирилди. Лекин унга эски ускуналар ўрнатилди. Бошқача қилиб айтганда иш жойи ўзгартирилди-ю, аммо тартиб эскилигича қолди. Бизда қуюлмани дастлабки пардозловчи барабанлар йўқ. Бундай ҳол бошқа корхоналарда ҳам такрорланиши мумкин.

Шунинг учун мен **янгидан ишга тушириладиган ишлаб чиқариш участкаларида янги, юқори иш унумли ускуналар ўрнатилиши ёки жуда имконият бўлмаганида эски ускуналар тубдан модернизация қилиниши лозим, деб ҳисоблайман.** Ана шундагина кўп маблағ ва куч сарфлаб қурилган янги ишлаб чиқариш участкалари келтирадиган фойда самарали бўлади.

Бундан ташқари **заводимиздаги қуюв цехи билан ёнма-ён жойлашган 2-механика цехи ўртасида қуюлмани транспортировка қилиш учун осма йўл қуришни таклиф этаман.** Бу корхонага кўп меҳнат ҳамда вақт талаб қиладиган ғилдиракли транспортдан воз кечиш ҳамда у етишмаслиги сабабли туғилаётган қийинчиликлардан қутилиш имконини беради.

И. ЭМИНОВ.

«Чирчиксельмаш» заводи қуюв цехининг мастери.

МАХСУС БЮРО ТАШКИЛ ЭТИШ КЕРАК

Янги етти йилликда кўпгина саноат корхоналари реконструкция қилинади. Бизнинг заводимизда ишлаб чиқаришни юксалтириш юзасидан белгиланган перспектив планга мувофиқ 1959-1965 йил мобайнида маҳсулотнинг ҳажми уч баравар кўпайтирилиши керак. Шунинг учун ҳозир корхонани реконструкция қилиш ишлари олиб борилаётир.

Лекин бу соҳадаги аҳвол талабга жавоб бермайди. Шу сабабли завод раҳбарлари қурилиш ташкилотларига қандай бўлмасин таъсир кўрсатишга кўп вақтларини сарф этаётирлар. Бироқ бундан кутилган натижа чиқмаётир. Бунинг устига завод билан пудратчи ўртасида кўп ҳолларда тортишувлар, бир-бирини тушунмаслик ҳоллари юз бермоқда.

Менинг фикримча, **заводни реконструкциялаш бўйича махсус бюро тузилса ва у қурувчилар билан ҳамкорликда иш олиб борса, яхши бўлур эди. Бюронинг штати 3-4 кишидан иборат бўлса бас ва уни бошқарув аппаратини қисқартиш ҳисобига ташкил этиш мумкин.**

Бюро ташкил этилса, завод раҳбарлари реконструкция ҳақида ташвишланишдан қутиладилар, бутунлай ишлаб чиқариш масалалари билан шуғулланиш имкониятига эга бўладилар. Бундан ташқари завод ходимлари пудратчиларни камроқ айблайдиган бўладилар, реконструкциялашни тезлаштириш учун пудратчининг ҳам, заводнинг ҳам зиммасидаги масъулият ошади.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, бюро ташкил этилса, реконструкциялашга тааллуқли турли масалаларни келишиб олиш ва ҳал қилиш, реконструкция планига ўзгартишлар киритиш осонлашади ва ҳоказолар.

П. ЛАГНО,

«Электромаш» заводининг токари.

КОРХОНАЛАР ЎЗ ИЛМИЙ ХОДИМЛАРИГА ЭГА БЎЛСИНЛАР

Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг тезисларида саноатда фан ва техника янгиликларидан фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга эканлиги алоҳида қайд қилиб кўрсатилган. Корхоналарда илмий ишлар билан қанча кўп шуғулланилса, бу вазифани амалга ошириш шунча осон бўлади.

Мисол учун, бизнинг заводимизни олайлик. Унда ҳал қилиниши лозим бўлган жуда кўп техника проблемалари бор. Турли хил пўлатларни электр билан пайванд қилиш, металлга совуқ ишлов бериш, металлни қирқиш йўли билан ишлаш, янги асбоблар ясаш каби масалалар шулар жумласига киради.

Шу муносабат билан мен **заводларда аспирантлар группаси ташкил этишни таклиф қиламан. У фан ва техника ютуқлари асосида фақат технологик процессларни ишлаб чиқиш билангина эмас, балки химия аппаратураларининг конструкциясини такомиллаштириш масаласи билан ҳам шуғулланиши мумкин.** Бундай аппаратураларни ишлаб чиқариш заводда етти йил мобайнида бир неч марта кўпайтирилади. **Хулоса қилиб айтганда корхоналар ўз илмий ходимларига эга бўлишлари керак.**

Н. ФЕЙГЕЛЬСОН,

«Узбекхиммаш» заводининг инженер-экономисти.

АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ ҚУРИШ ЗАРУР

Чирчиқ — саноати яхши ривожланган йирик индустриал шаҳар. Бу ерда жойлашган кўп сонли корхоналар, қурилиш ташкилотлари, муассасаларда ўнлаб ва юзлаб юк ҳамда енгил автомашиналар бор. Бундан ташқари шаҳар ўз автобазасига ҳам эга.

Аммо автомашиналарни ремонт қиладиган корхона йўқ. Шу сабабли корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотлари ҳамда муассасалар ўз машиналарини ремонт қилиш учун Тошкент шаҳридаги авторемонт заводларига олиб борадилар. Бу, биринчидан, давлатга жуда қимматга тушади. Иккинчидан, Тошкент заводларининг ишлаб чиқариш қуввати кам бўлганлиги сабабли улар барча машиналарни ўз вақтида ремонт қилиб улгуролмайдилар.

Шу сабабли **Чирчиқ шаҳрида мавжуд автобаза асосида авторемонт заводи қуриш лозим. Бу давлатнинг кўп миқдордаги маблағини тежаб қолиш билан бирга, шаҳар транспортининг қувватидан тўла фойдаланиш имкониятини беради.**

П. ТОШМУҲАМЕДОВ,

шофер.

ЎҚУВЧИ ЁШЛАР ЦЕХИ ТАШКИЛ ЭТИЛСИН

Чирчиқ электрохимия комбинатида ишлаётган ҳар икки ишчидан биттаси ўқийди. Шаҳардаги индустриал техникумда ҳам химик кадрлар тайёрланмоқда. Комбинатда ишлаб чиқариш ҳажми кенгайтирилиши муносабати билан бундан кейин ҳам мутахассисларнинг янги ва катта армиясига бўлган эҳтиёж орта боради.

Шу сабабли ҳам мен **ўқувчи ёшлар учун комбинатда махсус ишлаб чиқариш цехи қуриш масаласини қўяётирман. Бу цехда мактаб ўқувчилари, техникум ва институтларнинг студентлари муваффақият билан амалий машғулотлар ўтказишлари мумкин бўлади.**

Етти йилликда комбинатни кенгайтириш юзасидан катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилади. Бунинг учун ҳозирча 600 миллион сўмга яқин маблағ ажратилган. **Ўқувчи ёшларга атаб махсус цех қуриш учун ҳам маблағ топиш ва уни қуриш керак.**

Н. НОРМАТОВ,

электрохимия комбинатининг аппаратчиси.

Чиноз районидаги 3-ўрта мактабда ўқувчиларнинг ўзлари мактаб биноси, хоналари ва ашёларини эҳтиёт қилиш ҳамда озода сақлаш ишлари билан шуғулланмоқдалар. Суратда: 3-синф ўқувчилари ўз синфларидаги парта ва шкафларни артмоқдалар.

М. Устабобоев фотоси.

Ишчи-ёшлар мактаблари учун янги программа, қулай шароитлар яратилиши керак

Ишчи-ёшлар мактабининг ўзига хос хусусияти бор. Бунда мактаб ёшидаги ўғил-қизлар билан бир қаторда турли сабаблар билан узоқ вақт ўқимай кетган катта ёшдаги кишилар ҳам ўқийдилар. Шунинг учун уларнинг ўқишга тайёргарлиги, фанларни ўзлаштириш қобилиятлари хилма-хил бўлади. Ўқитувчилар ана шу ҳолларни ҳисобга олиб, ўрта мактабда қўлланаётган ва бошқа методлардан кенг фойдаланадилар.

Эндиликда кечки ишчи-ёшлар мактабларида ўқувчи ҳар бир ўсмир бевосита корхона ёки биронта муассасада ишлаши, ўз ихтисосига доир билимини бойитиб бориши лозим. Шунга кўра **кечки ишчи-ёшлар мактаби программасини қайтадан кўриб чиқиш, уни ҳозирги куннинг талабига мослаш лозим бўлиб қолди.**

Ана шу мулоҳазаларга кўра, бизнингча, **Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва Педагогика фанлари илмий-текшириш институти ишчи-ёшлар мактабларининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, дарслик ва программа ишлаб чиқишлари лозим.** 1957-58 ўқув йилида тузилган ўқув программаси ишчи-ёшларнинг кечки иш шароити, дарс соатларининг камлигини ҳисобга олмай, кундузги ўрта мактаб программасидаги айрим темаларнинг соатини камайтириш билан тузиб чиқилган эди.

Бунинг устига ҳар бир фанга берилган соат ҳам кундузгидан анча кам. Аммо сўраш, баҳолаш ва уларга программа материалларини ўтиш баббаравардир. Бу ҳол ўқувчи ўсмирларнинг ишлаб чиқаришдаги фаолиятига салбий таъсир этади ва программа материалларини ўзлаштиришга оғирлик қилади.

Шунинг учун кечки **ишчи-ёшлар мактабида ўқувчи кишиларнинг кунлик иш вақти икки соатдан қисқартирилса, уларнинг фанларни пухта ўзлаштиришига замин ҳозирланган бўларди.**

Кўпгина корхоналарда иш икки-уч сменалик бўлганидан кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқувчилар смена алмашинмагунча дарсни қолдириб ишлашга мажбур бўлаётирлар.

Шуни ҳам айтиш керакки, ишчи-ёшлар мактабининг моддий-техника базаси шу вақтгача деярли кундузги ўн йиллик мактабларникига боғлиқ бўлиб келмоқда. Агар ўн йиллик мактаб биноларида ўқиш соатлари кеч тамом бўлса, албатта, ишчи-ёшлар мактабидаги машғулотлар кечикиб бошланади ёки синфларнинг бўшаши кутиб турилади.

Ана шу мулоҳазаларга кўра ҳар бир кечки ишчи-ёшлар мактаби ўз моддий-техника базасига эга бўлса, ақалли ўрта мактабларнинг бошланғич синф хоналари кечки ишчи-ёшлар мактабига одатдагидан икки-уч соат илгари бўшатиб берилса, кечки мактаб ўқувчиларининг дарсга тайёрланиши учун имконият яратилган бўлар эди. **Ишчи-ёшлар мактаблари учун алоҳида бино қурилса, дарсларни сменали қилиб олиб бориш имконияти ҳам туғилган бўларди.**

Корхона раҳбарлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари ўзларида ишлаб турган ўсмирларнинг кечки ишчи-ёшлар мактабига қабул қилинишини планлаштиришга эътибор беришлари, унумли меҳнат билан ўқишни муваффақиятли қўшиб олиб бораётган ишчиларга ҳар томонлама ёрдам беришлари зарур.

А. ОБИДОВ,

Октябрь районидаги 7-кечки ишчи-ёшлар мактабининг директори.

Боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш перспективалари

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қишлоқ хўжалигини ҳар тарафлама ривожлантириш учун ҳамма вақт оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Шу туфайли республикамизда, шу жумладан Тошкент областида боғлар ва токзорлар майдони йил сайин кенгаймоқда. Ўзбекистон ССРда 1920 йилда ҳаммаси бўлиб 32 минг гектар боғ, узумзор бўлган бўлса, ҳозир республикада бу майдон 102 минг гектарга етказилди. Кичик бўлтак-сўлтак боғ, узумзорлар ўрнида саноат аҳамиятига эга бўлган катта боғлар барпо қилинди. Ҳозир деярли республиканинг 70-80 процент колхоз, совхозида боғ, узумзорлар ҳосил бериб турибди. Республикада ҳозир 36 та махсус боғ, узумчилик совхози, ўнлаб колхозлар, 15 дан ортиқ махсус кўчатчилик хўжаликлари бор. 10 лаб илғор техника билан жиҳозланган махсус вино, коньяк, шампань вино, ром тайёрловчи заводлар, консерва заводлари ишлаб турибди. Юзлаб, минглаб ўрта, олий маълумотли совет агрономлари, боғбон, соҳибкорлар етиштирилди. Мевачилик, узумчилик, виночилик соҳасида катта-катта илмий-текшириш ишлари олиб борилмоқда. Кўпгина юқори малакали илмий ходимлар, олимлар етишиб чиқмоқда.

Лекин қўлга киритилган бу ютуқлар билан бирга ҳали республика колхоз, совхозларида мева боғлари, узумзорларни кенгайтириш соҳасида ишга солинмаган резервлар кўп. Масалан, **республикадаги мавжуд боғ, узумзорларда ҳосилни кескин ошириш, унинг сифатини яхшилаш, янги саноат аҳамиятига эга бўлган (айниқса янги ўзлаштирилаётган ерларда, тоғ бағри, лалмикор ерларда) боғ, узумзорлар барпо қилиш, кўчат етказиш ишини тубдан яхшилаш муҳим вазифалардандир.**

Кўпгина колхоз, совхозларнинг боғ, узумзорларида илғор агротехника, пешқадамлар тажрибаси кенг қўлланилаётгани учун ҳосил ортиб бормоқда, уларда ҳар гектар ердан ўртача 15-25 тоннадан юқори сифатли мева, узум олинмоқда.

Калинин районидаги Сталин номли колхозда 210 гектар узумзорнинг ҳар гектаридан 120-130 центнер ҳосил етиштирилмоқда. Колхоз узумчиликдан ҳар йили 2-3 миллион сўм даромад қилмоқда. Тошкент областидаги 16-мева, узумчилик совхози 245 гектар узумзорнинг ҳар гектаридан ўртача 190-210 центнердан ҳосил олаётир. Айрим бригадалар эришаётган ютуқлар бундан ҳам қувонарлидир.

Лекин умуман олганда республиканинг боғ, узумзорларидан фақат ўртача 35-45 центнердан ҳосил етиштирилаётир. Мевачилик, узумчиликни ривожлантиришнинг асосий вазифаларидан бири яқин йиллар ичида боғ, узумзорларда агротехника тадбирлари ва ташкилий ишларни яхшилаш орқали ҳосилни кескин кўтариш, шундай қилиб **республикадаги боғ, узумзорлардан олинадиган ўртача ҳосилни гектарига 120 центнерга етказишдан иборатдир.** Бунинг учун ана шу мавжуд имкониятларни тезда ишга солиш керак. Шундай қилинганда яқин йиллар ичида республикада ҳар йили мавжуд боғ, узумзорлардан ҳозиргига нисбатан 2-3 марта ортиқ мева ҳосили йиғиб олинган бўлади.

Бу, ҳозир республика бўйича киши бошига бир йилда истеъмол қилинаётган 30-36 килограмм мева, узум ўрнига 60-85 килограмм мева, узум етказиб бериш имкониятини беради, мева, узумчиликдан келаётган даромад камида икки-уч марта ортади. Иккинчи муҳим масала мева, узум сифатини яхшилаш, халқимизга, саноат марказларига сифатли мева етказиб беришдан иборатдир.

Ўзбекистон мева, узумларининг сифатлилиги билан дунёга танилган. Ҳозир илғор колхоз, совхозларда етиштирилаётган меваларнинг 60-70 проценти яхши сифатларга қабул қилинса (касаллик, зараркунандалар билан шикастланмай ва авайлаб териб олинса) мевани сақлаш, жўнатиш ишлари тартибга солинса, даромад яна ҳам кўпайган, харидорлар хурсанд бўлган бўларди. Умуман республикадаги кўпгина колхоз, совхозларда бу соҳада жиддий нуқсонлар, камчиликлар бор. Натижада етиштирилган ҳосилнинг фақат 20-30 проценти юқори сифат билан топширилаётир. Ҳосилнинг қолган қисми касалликка учраши, зараркунандалар тушиши, ўз вақтида териб олинмаслиги натижасида тўкилиб кетади. Ундан ташқари мевани харидорга сифатли равишда етказиб беришда жиддий камчиликларга йўл қўйилади, оқибатда колхознинг мевачиликдан келадиган даромади 40-50 процент камайиб кетади.

Яқин йиллар ичида боғ, узумзорларда касаллик, зараркунандаларга қарши курашишни тубдан кучайтириш, ташкилий ишларни тартибга солиш йўли билан камида 60-70 процент мевани юқори сифатли топширилишини таъминлаш, мева жойлаш, сақлаш, четга жўнатиш ишларини намунали ташкил этиб, савдо ташкилотлари ишини яхшилаш, мева сақловчи махсус хоналар, холодильниклар қуришга жиддий эътибор бериш лозим.

Мевачилик, узумчиликдаги муҳим масалалардан яна бири **республиканинг деярли ҳамма районларида саноат аҳамиятига эга бўлган катта-катта боғ, узумзорлар барпо қилишдир.**

1959-1965 йилларда республиканинг колхоз, совхозлари, айрим хўжаликларида 65 минг гектар боғ, узумзорлар ташкил қилиш кўзда тутилади, бу давр ичида бир неча махсус мева, узумчилик совхози, колхозлари тузилиши, бир неча консерва, вино заводлари, мева қуритиш корхоналари қурилиши мўлжалланади. Бу муҳим масала қанчалик тез ва уюшқоқлик билан амалга оширилса, халқимизни, саноатни мева маҳсулотлари билан шунчалик мўл-кўл таъминлаган бўламиз.

Янги ўзлаштирилаётган ерларда, лалми тупроқли шўрхок, ер ости суви нормал жойлашган ва тошлоқ тупроқли тоғ бағирларида боғдорчиликни, узумчиликни ривожлантириш учун имкониятлар жуда катта. Кўп йиллик илмий-текшириш ишлари ва илғор тажриба бунинг тўғрилигини амалда тасдиқлади. Масалан, республиканинг тоғлик, шартли суғориладиган лалми тупроқли районларида мевачилик, узумчиликни ривожлантириш учун қулай шароитлар ва ишга солинмаган резервлар борлиги аниқланди.

Чунончи **Тошкент областининг Паркент, Оҳангарон, Бўстонлиқ ва шунга ўхшаш бошқа тоғли, лалмикор районларида боғдорчилик, узумчиликни кескин равишда ривожлантириш имконияти бор.** Бу районларда колхозларнинг бошқа тармоқларига қараганда боғ, узумчиликни ривожлантириш бир қанча афзалликларга эга. Шу хилдаги районларда биринчи навбатда боғ, узумзорларни кенгайтириш имконияти бўлган камида 40-60 минг гектар ер мавжуд. Бу муҳим масалани ҳал қилишга дарҳол киришиш, бунинг учун булоқ, ер ости сувларидан фойдаланиш, тоғ шароитида ишлаш учун қўлланиладиган механизм, керакли бинокорлик материаллари, кўчат етказиб бериш каби муҳим ишларни ҳал қилиш муҳим вазифалардан бири ҳисобланади.

Республикада ер ости сувлари яқин жойлашган, шўрхок, тошли тупроқли, ҳали ўзлаштирилмаган ёки кам ўзлаштирилган бошқа соҳаларнинг ривожланиши учун унча мақбул бўлмаган, аммо боғ, узумзорлар ташкил қилиш учун қулай бўлган 15-20 минг гектар биринчи навбатда ўзлаштириладиган ер бор. Бу ерларда маълум агротехника тадбирлари ва ташкилий ишлар ҳал қилинганда — зовур, гидротехника, мелиорация ишлари тартибга солинса, боғ, узумзорлар қилинса, бу районларда узумчилик ривожлантирилган ва 5-6 йил ичида қўшимча 100-150 минг тонна узум ҳосили йиғиб олиш имконияти туғилган бўлади.

Бу ерларни ўзлаштириш, янги узумзор ташкил қилиш учун сарфланган маблағни узумзор боғ ҳосилга киргач, 2-3 йилдаёқ тўла қоплаш мумкин. Бу районлардаги хўжаликларнинг даромади камида 2-3 марта ортади. Бундай ерлар каторига Марказий Фарғона, Хоразм, Қорақалпоғистон, Мирзачўл ва дарё ёқаларига жойлашган жойлар киради.

7 йилликда сифатли қуруқ мева, айниқса майиз тайёрлаш ишига етарли эътибор бериш лозим. Юқорида айтилган масалалар тўғри ҳал қилинса, 1956-1957 йилда тайёрланган 8-12 минг тонна майиз ўрнига республиканинг колхоз, совхозлари 1962-1965 йилларга бориб камида 50-60 минг тонна майиз мева қуритиш ва тайёрлаш имкониятига эга бўладилар. Бунинг учун ҳозирданоқ қуритиш базалари қуриш, уларни керакли ускуналар билан, малакали мутахассислар билан таъминлаш ишига дарҳол киришиш керак.

Мевачиликни янада ривожлантиришнинг яна бир муҳим резервларидан бири 1959-1965 йилларда индивидуал ва коллектив боғдорчиликни ривожлантиришга етарли аҳамият беришдан иборатдир. Ҳар бир хонадоннинг ҳовли, томорқасида боғ, узумзорлар бўлиши, кўча ёқалари, йўллар атрофига кўплаб мева кўчатлари ўтқазишга катта аҳамият берилса ва бу масалани қанчалик тез пухта ҳал этилса республикамиз шунчалик гўзал бўлади. Халқ учун қўшимча мева маҳсулоти етиштирилган бўлади.

Юқорида айтилган масалаларни тўғри ва тезда ҳал қилиш учун кўчатчилик ишини яхшилаш ва тартибга солиш, янги кўчатзорлар барпо этиш керак. Мавжуд кўчатзорлардаги аҳвол билан тўла танишиш, у ерларда тартиб ўрнатиш ва ҳар тарафлама уларга ёрдам бериш зарур. Мева, узум кўчатлари фақат районлаштирилган навлар билангина кўпайтирилиши ва тасдиқланган стандартга риоя қилинган ҳолда колхоз, совхоз ва айрим хўжаликларга етказиб бериш каби муҳим иш тез орада узил-кесил ҳал қилиниши керак. Яқин йилларда камида 3 миллион ҳархил сифатли мева кўчатлари ва 8 миллион узум кўчатларини етказиб бериш қатъий ҳал қилиниши лозим. **Бунинг учун кўчатзорлар ишини тубдан яхшилаш билан бирга янги, айниқса янги ўзлаштирилиши керак бўлган районларда кўчатзорлар ташкил қилиш, колхоз, совхозларда кўчат етказиш ишини тартибга солиш лозим.** КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми материалларида қўйилган улуғвор вазифаларни тўғри ҳал қилишда Ўзбекистон колхозларида барча тармоқларнинг жойланишини районлаштириш лозим. Бу соҳада ишлаб чиқарилган тадбирларда ҳар юз гектар ерга ҳосилни ошириш, экономикани тубдан яхшилашни кўзда тутиш керак.

Республикамизда бир неча ўн минг гектарда мевали ўрмонзорлар бор, бу ўрмонзорлардан олинадиган биологик ҳосил ва даромад жуда кам. Масалан, Бўстонлиқ районидаги ўрмон хўжаликларида ҳар бир туп мева берувчи ёнғоқдан ўртача 600 грамм, бир туп вояга етган бодомдан 90 грамм, бир туп олчадан эса 200-300 граммгина ҳосил йиғиб олинади, шу районлардаги кўпгина илғор хўжаликларда эса, бир туп вояга етган ёнғоқдан ўртача ҳисобда 10-30 килограмм, бодомдан 3-8 килограмм, олчадан эса 8-10 килограмм ҳосил йиғиб оладилар. Мавжуд ўрмонзорларда ҳосилни ошириш учун катта резервлар борлигини яққол кўрсатади. Агар мевали ўрмонзорларда агротехника тадбирлари, айниқса касаллик, зараркунандаларга қарши курашиш ишлари яхши йўлга қўйилса, яқин икки-уч йил ичида мевали ўрмонзорлардан олинадиган ҳосилни камида 4-6 марта кўтариш, унинг сифатини яхшилаш мумкин. Бу муҳим вазифа эса етти йилликда ҳал қилиниши керак бўлган реал вазифалардан биридир. Шунинг билан бирга мавжуд ўрмонзорлардаги меваларнинг сифатини яхшилашга, катта-катта майдонларда сунъий мева ўрмонлари ташкил қилиш ишига дарҳол дадил киришиш ҳам республиканинг етти йиллик планида кўзда тутилиши керак.

Юқорида айтиб ўтилган вазифаларни тўғри ҳал қилишда республикамиздаги мавжуд кадрлардан тўғри фойдаланиш, уларнинг малакасини ошириш, колхоз, совхозларга юқори ва ўрта малакали, амалий ишда чиниққан агроном, боғбонлар, соҳибкорлар тайёрлаб бериш иши ҳам узил-кесил ҳал қилиниши лозим.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларида айтилганидек етти йилликда илмий-текшириш ишларини янада ривожлантириш, илмий муассасалар ишини яхшилашга катта эътибор бериш таъкидланган.

Академик Р. Р. Шредер номидаги мевачилик-узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институти, унинг илмий ташкилотлари, барча илмий ходимлари совет мевачилик илмини янада ривожлантириш, мева, узумчилик соҳасида 1959-1965 йилларда амалга ошириладиган муҳим масалаларни ҳал қилишда актив қатнашадилар. Колхоз, совхозларга юқорида айтиб ўтилган масалаларни тўғри ва пухта ҳал қилишда яқиндан амалий ёрдам кўрсатадилар.

М. МИРЗАЕВ,

қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

СЪЕЗДДАН-СЪЕЗДГАЧА

Металл — Ватанимиз куч-қудрати!

Ўзбекистон металлургия заводи республикамизнинг тўнғич металлургия корхонасидир. Завод коллективи КПСС XX съезди қарорларини амалга ошира бориб, Ватанимиз куч-қудратининг асоси бўлган пўлат ва прокат ишлаб чиқаришни йилдан-йилга кўпайтирмоқда. Мазкур саҳифа Бекобод металлургия заводи коллективининг партия XX съездидан кейинги давр ичида эришган ажойиб муваффақиятларига бағишланади.

Ютуқлар калиди

Янгилик ва ихтирочилик ишлаб чиқаришда ютуқлар калиди ҳисобланади. Фойдаланишга топширилган ҳар бир янгиликнинг кетидан ажойиб меҳнат зафарлари қўлга киритилади. Станок ёнида, пульт ёнида ишлаётган, мартен печлари, прокат станларини моҳирлик билан бошқараётган азаматларнинг қалбларида меҳнат унумдорлигини янада ошириш орзулари туғилади. Бу орзу изланиш ва тажриба асосида амалга ошади.

Заводимиз коллективи — ишчилар, инженер-техник ходимлар ўз корхоналарининг шон-шарафи учун курашиб, унинг қувватини ошириш, мамлакатга кўплаб пўлат ва прокат маҳсулотларини етказиб беришга интилиб келмоқдалар. Заводдаги рационализаторлик ва ихтирочилик бюросига цех бошлиқлари, инженерлар, техниклар, мастер ва новаторлар аъзо бўлиб кирганлар. Улар ишлаб чиқаришни янада яхшилашга қаратилган ҳар бир таклифни синчиклаб ўрганадилар ва маъқул топганларини амалга ошириш учун конкрет тадбирлар белгилайдилар.

Ҳозирги вақтда мартен ва прокат цехларининг проектда кўрсатилган қувватидан кўпроқ маҳсулот тайёрланмоқда. Бу юксак кўрсаткичларни қўлга киритишда рационализаторларимиз самарали иш олиб бордилар, оддий ишчилар, шунингдек раҳбар ходимлар иш процессида учраб турган нуқсонларни йўқотиш учун фойдали таклифлар киритдилар. Бу таклифлар асосида завод ҳаётига, механизм ва иш процессларига бир қанча янгиликлар киритилди. Пўлат ва прокат ишлаб чиқариш 1958 йилга келиб, 1950 йилдагига қараганда икки баравар кўпайди.

1950 йилдан буён ҳозирга қадар 881 рационализаторлик таклифлари амалга оширилди. Натижада 8 ярим миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежаб қолинди. Бундай катта маблағнинг тежалиши давлатга кўплаб пўлат ва прокат маҳсулотларини қўшимча равишда етказиб бериш демакдир.

Завод дирекцияси ва жамоат ташкилотлари новаторлар ишига катта эътибор бериб келмоқдалар, уларни рағбатлантириб, ишларини оммалаштириб, амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Бу тадбирлар рационализаторлар сафининг, улар киритаётган таклифларнинг йилдан-йил кўпайишига сабаб бўлмоқда. 1950 йилда 132 таклиф тушиб, шундан 49 таси амалга ошган бўлса, 1958 йилнинг 10 ойида эса 266 таклиф тушиб, шундан 128 таси фойдаланишга топширилди. Бу таклифлар ишлаб чиқаришга татбиқ этилса, давлатнинг юз минг сўмлаб маблағи тежаб қолинади.

Корхона технология процессларини йилдан-йил мукаммаллаштириш устида қунт билан ишлаб келаётган актив рационализаторлар завод коллективининг зўр ҳурматини қозонмоқдалар. Бундай новаторлар заводимизда кўп. Булар орасида мартен цехининг механик-мастери Н. Я. Артюховни кўрсатиш мумкин. Ўртоқ Артюхов шу йилнинг 10 ойи ичида 9 та рационализаторлик таклифи киритди. Ундан 6 таси маъқул топилиб, амалга оширилди ва 15 минг сўм маблағни тежашга муваффақ бўлинди.

Прокат цехи юпқа тунука станининг старший мастери В. Шагаповни ҳамма яхши танийди. Унинг қанчадан-қанча фойдали таклифлари амалга ошган. Шу йилнинг ўзидагина ўртоқ Шагапов 6 таклиф билан рационализаторлик бюросига келди. Бундан 3 таси амалга оширилиб, йилига давлатнинг 167,6 минг сўм маблағини тежаб қолиш имконияти туғилди.

Конструктор Дербишев «Фартер» клапанидан фойдаланиш масаласини ўртага қўйди. Бу янгилик амалга ошганда, пўлат эритишни мўлжалдан 3,5 минут олдин тамомлашга эришилди. Цех бунинг натижасида 36 минг сўм иқтисод қилабошлади. Прокат цехининг старший электриги Собитов «Синхрон двигателини «300» стан линиясининг машина залига ўрнатиш» деган темада янги таклиф билан келди. Бу таклиф ҳам катта афзалликларга эга эди. У фойдаланишга топширилди. Бундай ажойиб таклифлар кундан-кун кўпайиб бормоқда. Завод бош инженери ҳузурида ташкил этилган техника кенгаши янги таклифларни ўз вақтида кўриб чиқиб, уларнинг маъқул топилганларини ишлаб чиқаришга татбиқ этиш чораларини кўрмоқда. Рационализатор ва новаторлар заводимизда ишлаб чиқаришни янада яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини оширишга ўзларининг ижодий ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Етти йилликда коллективимиз олдида ғоят катта вазифалар турибди. Корхонамиз реконструкция қилинади ва маҳсулот ишлаб чиқариш тағин ҳам кўпайтирилади. Янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш соҳасида ҳам қатор тадбирлар белгиланган. Бу вазифаларни бажаришда рационализатор ва ихтирочиларимиз ғоят катта роль ўйнайдилар. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ етти йиллик план асосида ўз режаларини белгиламоқдалар.

В. АРХИПОВ,
Меҳнатни ташкил этиш бўлимининг инженери.

РАҚАМЛАР СЎЗЛАЙДИ

Заводда ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни 1956 йилда 100 процент деб ҳисобласак, бу кўрсатгич 1957 йилда 105,7 ва 1958 йилнинг ўн ойида эса 112,5 процентга етди. Ишчиларнинг сони 1956 йилга нисбатан 131 процент ошди. Уларнинг ўртача иш ҳақи эса 1958 йилга келиб 118,8 процентга кўпайди.

Пўлат ишлаб чиқариш 1956 йилда 100 процент бўлса, 1957 йилда 105,2 ва бу йилнинг ўн ойида 107,4 процент бўлди.

Уй-жой қурилиши ҳам кенгайиб бормоқда. Шу йилнинг ўн ойида қурилиб, фойдаланишга топширилган уйлар 1956 йилга қараганда 124,8 процентни ташкил этади.

Мартен печлари қувватидан фойдаланишда яхши натижаларга эришилмоқда. 1956 йилда печнинг ҳар бир квадрат метр майдонидан 7,3 тонна, 1957 йилда 7.86 тонна маҳсулот олинган бўлса, бу йил эса 8.16 тонна пўлат олинмоқда. Пўлат эритиш муддатлари қисқариб бормоқда. 1956 йилда пўлат 7,38 соатда эритилган бўлса, ҳозирги вақтда 6,57 соатда тайёрлаб олинмоқда.

Прокат цехининг коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришмоқда. «300» станда 1956 йилга нисбатан бу йил 123,7 процентга етказилиб маҳсулот тайёрланмоқда. Юпқа тунука станида ҳам бу йил тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш 1956 йилга нисбатан 137 процентни ташкил этди.

Заводда 120 киши махсус машғулотларда қатнашаётир, 315 киши эса малака ошириш мактабларида таълим олмоқда.

Илгари ишчилар ҳисоб-китоб бўлимидан иш нормаси ва иш ҳақи тўғрисида маълумот олиш учун нормаловчиларга қатнаб вақт ўтказар эдилар. Ҳозир эса ҳар бир ишчи иш натижасини ўзи мустақил ҳисоблаб боради ва унга қараб маош олади. Бу ҳақ тўлаш системаси коллективга катта қулайликлар яратмоқда.

Корхонада, шунингдек ишчилар шаҳарчасида кейинги йилларда бўлган киши, у ердаги катта ўзгаришларни кўриб қувонмай иложи йўқ. Партия ва ҳукуматимиз завод коллективининг унумли ишлаши учун зарур бўлган ҳамма қулайликларни яратиб бермоқдалар.

Бунга жавобан ўзбек металлурглари Ватанимиз оғир индустриясини ривожлантиришда ўз меҳнат зафарлари билан актив қатнашмоқдалар.

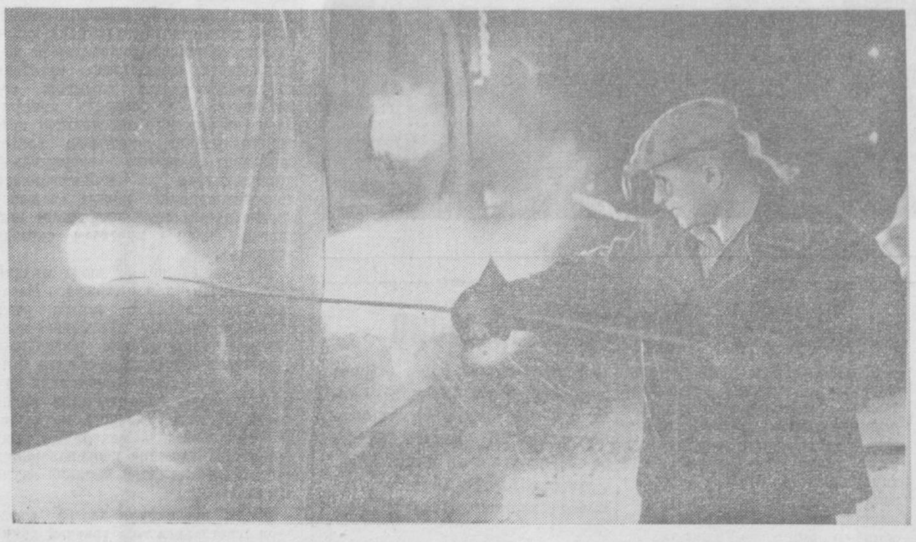

Моҳир пўлат эритувчи А. Алиевнинг номини металлургия заводининг коллективи зўр ҳурмат билан тилга олади. У, съезд олди меҳнат вахтасида туриб, шу кунгача пландан ташқари 700 тоннадан ортиқ пўлат эритди. Суратда: ўртоқ А. Алиев иш устида.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Янги муваффақиятлар сари

Шу кунларда заводимиз коллективи партиямизнинг XXI съездида ўртоқ Н. С. Хрущевнинг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» ҳақида қиладиган доклади тезисларини ҳамда мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақидаги ҳужжатларни зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Коммунистик қурилишни кенг авж олдиришнинг улуғвор программаси белгилаб берилган етти йиллик план проектида мамлакатимиз халқ хўжалигининг ҳал қилувчи соҳаси бўлган оғир индустрияни тез суръатлар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор берилган.

Мамлакатимиз оғир индустриясининг ривожланишига ўзларининг ижодий ҳиссаларини қўшиб келаётган, заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари партиямиз съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришмоқдалар. Завод коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг шу вақтига қараганда 6 процент кўпайтиришга эришди. Шу муддат ичида маҳсулот таннархи 2.2 процент камайтирилди, 5382 тонна чўян иқтисод қилинди. 1958 йил планини биз ҳозирнинг ўзидаёқ ортиғи билан бажардик.

Съезд шарафига социалистик мусобақа кучайтирилиб, корхона цехларида ажойиб меҳнат зафарлари қўлга киритилмоқда. Мартен цехининг коллективи бир қанча ташкилий-техника тадбирларини амалга оширди. Бунинг натижасида пўлат эритишнинг ўртача давомати планда кўрсатилган 7 соату 21 минут ўрнига 6 соату 59 минутга келтирилди. Мартен печларининг ремонтда туриш вақти камайтирилди. Цех бўйича печнинг ҳар бир квадрат метридан планда кўрсатилган 7,96 тонна ўрнига 8,14 тоннадан пўлат эритиб олинмоқда.

Прокат цехининг коллективи КПСС XXI съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун зўр ғайрат билан ишлаб, ажойиб меҳнат зафарларига эришди. 300-стан бўйича ҳар соатда пландагига қараганда 1,42 тонна кўпроқ маҳсулот тайёрланаётир. Юпқа тунука стани коллективи ҳам тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришни белгиланган нормадан анча ошириб юборди. Прокатчилар биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқаришни бирмунча оширишга муваффақ бўлдилар.

Заводда меҳнат унумдорлигини оширишда ишлаб чиқариш илғорларимиз ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Йил бошидан бери мартен цехи бўйича мастер ўртоқ Убайдуллаев бошлиқ бўлган бригада биринчиликни ўз қўлида сақлаб келмоқда. Пўлат эритувчилардан Мирзаматов. Ҳайдаров ва Алиев ўртоқларнинг бригадалари ойлик планларини ҳар доим ошириб бажариб, завод коллективининг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Бу бригадалар пландан ташқари 1567 тонна пўлат эритиб бердилар, 121 тонна мазут иқтисод қилинди.

Мастер Кучкин, старший вольцовшчиклардан Комлев ва Киндинов ўртоқлар ишлаб чиқариш планини доимо ошириб бажараётирлар. Улар пландан ташқари 260 тонна прокат тайёрладилар ва 160 тонна металл қуйилмаларини иқтисод қилиб қолдилар. Юпқа тунука стани бўйича эса мастер Грошев бошлиқ бўлган 3-бригада олдинда бормоқда.

Завод коллективининг муваффақиятларида рационализаторларимизнинг салмоқли ҳиссаси бор. Улар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда катта ижодий ҳисса қўшдилар.

Заводда илғорлар тажрибасини кенг ёйишга, ойлик ва квартал планларнинг якунларини кўриб чиқиб, янги тадбирлар белгилаш, ички резервлардан фойдаланишга катта аҳамият берилмоқда.

Биз етти йилликда маҳсулот ишлаб чиқаришни тағин ҳам кўпайтирамиз. **1965 йилга бориб пўлат ишлаб чиқаришни 1958 йилда эришилган даражага нисбатан 12,5 процент ва прокат тайёрлашни 37,7 процент оширишни мўлжалламоқдамиз.** Бир қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш йўли билан меҳнат унумдорлигини 1965 йилда 1958 йилда эришилган даражага нисбатан 9,9 процент кўпайтирамиз.

Белгиланган ана шу тадбирларни амалга ошириш, яъни корхонани реконструкция қилиш учун **етти йил мобайнида бир неча ўн миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда. Бу эса 1952-1958 йиллар мобайнида сарфланган капитал маблағга нисбатан 2,2 баравар кўпдир.** Коллективимиз бу вазифани ҳам шараф билан бажаради.

Завод коллективи жонажон партиямизнинг XXI съездига муносиб совға тайёрлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Улар Ватанга йиллик пландан ташқари бир неча минг тонна пўлат ва прокат тайёрлаб бериш ҳақидаги социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар ва партиямиз съездини меҳнат фронтида янги ғалабалар билан кутиб оладилар.

И. МУҲАМЕДОВ,
завод директори.

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

Бизнинг 38 кишидан иборат бўлган бригадамиз прокат цехининг юпқа тунука ишлаб чиқариш станида ишлайди. Прокатдан келтирилган яхлит пўлат қуйилмаларини қиздириб юпқа тунукага айлантириш ҳар бир ишчидан ўткир дид ва билим, ниҳоятда чаққонлик ҳамда моҳирлик талаб этади.

Бизнинг бригадамиз съезд шарафига меҳнат унумини янада оширишга аҳд қилган. Коллективимиз йиллик планни ошириб бажариб, давлатга кўплаб тунука етказиб бериш учун зўр ғайрат билан ишламоқда. Бригадамиз социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, цехда биринчи ўринда бормоқда. Биз ноябрь ойида пландан ташқари 25 тонна қўшимча маҳсулот тайёрлаб беришга сўз берган эдик. Бу аҳдимизни ошириб бажардик. Завод дирекцияси бизни квартал планларини ошириб бажариб келаётганлигимиз учун пул билан мукофотлади. Бригадамиз йил охиригача пландан ташқари 250 тонна юқори сифатли тайёр маҳсулот етказиб бериш учун курашмоқда. Аҳил коллективимиз ўз сўзининг устидан чиқади, албатта.

Меҳнатда юқори унумга эришиш учун илғорлар методидан кенг фойдаланиш, механизмларнинг бекор туришига йўл қўймаслик талаб этилади. Биз буларга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бригадамизда обер мастер Василий Иванович Шагапов, старший вольцовшчиклардан Мустафо Кучерев, Иван Павлович Лукованко, Рўзим Эшниёзов каби новаторлар кўп. Улар меҳнат унумдорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Юқорида номлари кўрсатилган рационализаторлар, шунингдек бошқа тажрибали ишчилар ёрдами билан цехимизда ишга фойда берадиган бир қанча янгиликлар амалга оширилди. Прокатдан келган қуйилмалар илгари станга қуйилганда катта қайчилар билан айлантирилиб турилар ва шу йўл билан бу оғир қуйилмалар юпқа тунукага айлантирилар эди. Ҳозир эса бу ишлар механизмлар ёрдамида бажарилади. Бунинг натижасида юпқа тунука ишлаб чиқариш бир сменада илгаригига қараганда 5-7 тонна кўпайди.

Илгари стан атрофида газ ва тутун кўп бўлиб турарди. Новаторларимиз цехда соф ҳаво бўлишини ўйлаб, рационализаторлик таклифи киритдилар. Бу таклиф амалга ошиб, стан атрофи соф ҳаво билан таъминланиб турадиган бўлди. Валикларни алмаштириш ва ремонт қилиш тартиби ҳақида, шунингдек бошқа мураккаб ишларни енгиллаштириш ҳақидаги бир қанча таклифлар ҳам маъқул топилиб, фойдаланишга топширилди. Булар натижасида цехимизнинг, бригадамизнинг иши олдинга қараб бормоқда.

Корхонамизнинг муваффақиятларини ошириш бизнинг шарафли бурчимиздир.

Б. ГРОШЕВ,
Юпқа тунука станининг смена мастери.

Пўлат тобланади

(ОЧЕРК)

Улкан мартен цехи салобатли гувиллайди, тепада бориб-келаётган завалка машиналари, печлар алангаси, темир-терсак келтирган вагончалар ва яна қанчадан-қанча механизмларнинг тўхтовсиз ҳаракатлари ҳеч такрорлаб бўлмайдиган даражада шиддатли ва улуғвордир. Ўт ва машиналар жанги билан пўлат тобланади. Буларнинг ҳаммасини ажойиб кишилар — забардаст пўлат эритувчилар бошқаради.

Мана, тепадан завалка машинаси гувиллаб келмоқда. Печнинг рўпарасига ўрнатилган бошқарув пультида пўлат эритувчи Маннон Мирзаматов турибди. Ўрта бўйли, зийрак кўзли бу йигитнинг қўли пультдаю, кўзи алангa сочиб гувиллаётган уч табақалик печда. Завалка машинаси цех майдонида қаторлашиб турган вагончаларнинг бирига энгашиб, ундаги темир-терсакларни ковш билан бирга аста кўтариб олади ва печкага қараб йўналади. Мирзаматов пульт кнопкасини босади. Печнинг бир табақаси очилиб, завалка машинаси ковшдаги темир-терсакларни эҳтиётлик билан ўт қайнаб тошаётган ичкарига ағдаради ва шу zоҳотиёқ изига қайтади.

Мирзаматов жиққа терга ботган пешонасидаги гунафша кўзойнагини қош устига туртиб қўйиб, пультнинг янги кнопкаларини босади, чўғга айланган оғир табақалар бирин-кетин очилиб, улкан печнинг ҳар квадратига мўлжалдаги темир-терсаклар уюлади.

Печкага темир-терсак ағдарган бўш ковшнинг бири завалка машинасига тутқич бермай, ерга тушиб кетди. Мирзаматов тепага бош кўтариб, машинист Сергей Писаревга «эҳтиёт бўл!» дегандай қараб қўйди. Писарев ҳамкасб дўстининг фикрини тушунгандай машинасини чаққонлик билан ҳаракатга келтириб, вагончалар билан печ ўртасида қатнай бошлади.

Цехда ҳар минут учун кураш боради. Ҳисобдан салгина адашдингми, тонналаб ноёб металлни қўлдан бой бериб қўясан. Шунинг учун Мирзаматов бошлиқ бўлган бригада кишилари қўлга дам бермай, елиб-югурадилар, ҳаракатга келган печнинг комига темир-терсакларни узлуксиз ағдариб турадилар.

М. МИРЗАМАТОВ

Печ ёнида Мирзаматовнинг ёрдамчилари катта бел куракларини тутиб, уюб қўйилган шамот порошогини, ундан кейин доломит резгиларини навбатма-навбат ўтга қараб улоқтирмоқдалар. Булар печ ўтхонасини мустаҳкамлайди ва пўлат эритмаларининг табақалар тирқичидан ташқарига чиқиб кетишига йўл қўймайди. Белкурак тутган Иван Иванович Фицай, Тожибек Қурбонов ўт билан олишиб, унинг йўлини тўсмоқдалар. Юқори ҳароратли аланга инсон измига бўйин эгиб, ўз комидаги темир парчаларини симобдай эритмоқда. Уни оби-тобига келтириш пўлат эритувчидан жасорат ва донолик талаб этади. Пўлат эритувчи Маннон Мирзаматов ўз ёрдамчилари орасида юриб, ўт ҳаракатини узлуксиз кузатиб турибди.

— Ўтни ўнгга кўчириш керакми, дейман, — ўтдан кўзини узмай қараб турган Иван Иванович сўзлади.

Мирзаматов шеригига мамнун қараб:

— Ҳозир кўчирамиз, — деди ва пульт ёнига келди. Печнинг чап томонида гувиллаб ёнаётган аланга бирданига ўнг томонда пайдо бўлди. Печ ичига уюлган темир-терсакларни ҳар томондан ўтга тоблаб, уларни бир меёрда эндириб, пўлатга айлантириш — ишнинг энг нозик ва қийин пайтларидан биридир. Шунинг учун ҳам Мирзаматов ўз шериклари билан сменага келар экан, даставвал печнинг мустаҳкамлигини, хомашёнинг етарли миқдорда бўлишига катта эътибор беради. У, ҳар сменада ўзини печь ёнида биринчи марта тургандай ҳис қилади. Ҳар бир нарсани, ҳар бир деталлни, ҳар бир ҳаракатни зўр диққат билан кузатиб туришни ўзининг энг муқаддас бурчи деб билади. Бундай вақтларда уни бир жойда кўрмайсиз. Терлаган, кўзлари юлдуздай чақнаган, чанг ва ўтдан қорайган Манноппи печь табақаларини тўхтовсиз кузатиб, уёқдан-буёққа юрган ҳолда учратасиз.

Бугун ҳам у тиниб-тинчимади. Печни кузатиб, ниманидир ўйлайди, кўзойнагини кўзига тушириб, табақалардан ичкарига қарайди, мазут зарралаларининг гувуллаб ёнишини, аста-секин эриб пўлатнинг пайдо бўлишини кутади.

Шу вақт цех бошлиғи Пётр Викторович Гордеев зинадан тушиб, Мирзаматовнинг ёнига келиб тўхтади ва унинг ишини кузата бошлади. Бошлиқ хурсанд кўринарди. Маннон ишнинг кўзини биладиган, заводга донғи кетган йигитлардан. Шундай азаматлар ишни қойил қилмаса, ким ахир совринни олади. Мирзаматов ёнида турган бошлиғини пайқаб, унга салом берди, сўнг:

— Келинг, Пётр Викторович, — деди.

Гордеев печдан кўзини узмай, жавоб қайтарди:

— Печь яхши ишлаяпти, ғайрат қилсанг, барвақт эритиб оласан. Бўш келма, ваъдангни эсингдан чиқарма!

— Тушунаман, — деди Маннон, сўнг овозини баландлатиб, яна сўзини давом эттирди, — мен ўтган ойда 90 тонна пўлатни эртиқ эритиб бердим. Бу ойнинг охирида уни 100 га етказаман. Шерикларимнинг ҳам аҳди шунақа.

Пётр Викторович, ишинг айтганингдай бўлсин, дегандай, жилмайиб қаради, сўнг Манноппдан сўради:

— Сменани кимга топширасан?

— Борис Николаевичга, ана ўзлари ҳам келаяптилар, — деди.

Борис Николаевич Тимонин заводнинг машҳур пўлат эритувчиларидан биридир. У, заводда кўпдан буён ишлайди. Заводни қуришда, ишга туширишда ва унинг муваффақиятларини оширишда Тимониннинг хизмати катта. Буни Мирзаматов ҳам яхши билади.

Мирзаматов заводга янги ишга келган ёшлар билан суҳбатлашиб қолгундай бўлса, Штиров, Лукянченко каби мастерлар қаторида Борис Николаевичнинг номини ҳам ҳурмат билан тилга олади ва «мен бу касбни ана шу устоздан ўрганганман» дейди, албатта.

Маннон 1944 йилнинг қаҳратон қишида Марғилондан йўлга чиқиб, заводга келганида, энди 18 га қадам қўйган, ҳеч нарсадан билими йўқ бир оддий деҳқон боласи эди. Маннон заводда ишни нимадан бошлашни билмасди, тўғриси қўлидан келадиган ҳунари йўқ эди. Уни шихтовой цехига жойлаштириб қўйдилар ва кенг ҳовлида сочилиб ётган темир-терсакларни териб юришга тайинладилар.

Бир куни Маннон ҳовлида темир синиқларини йиғиб, тўплаб юрганида Борис Николаевич ўтиб кетаётган эди. Унинг кўзи чапдаст, пишиқ жуссали бу йигитчага тушиб, тўхтаб қолди.

— Ғайратинг ўзингдан каттага ўхшайди. Бу ғайрат билан кўп иш қилишинг мумкин. Мартенда ишлайсанми? — деб сўради мастер.

— Кошкийди ишласам, қўлимдан келмайди-да, — деди ийманиб Маннон.

— Ҳаракат қилиб кўраман, сени цехга ўтказиб қўямиз, — деди мастер.

Кўп ўтмай Манноnни мартен цехига ишга олдилар. Маннон мураккаб ва улкан печларни айланиб юрганида, Борис Николаевичга дуч келиб қолди. Тимонин Маннопни хурсанд кутиб олди ва «бошлиққа айтдим, сени менга ёрдамчи қилиб тайинлайдилар» деди.

— Раҳмат сизга, менга устоз бўласиз, — деди Маннон ва севинганидан ўзини қаерга қўйишини билмасди.

Мирзаматов Борис Николаевичда ёрдамчи шогирд бўлиб ишлай бошлади.

Йиллар ўтди. Бир куни Борис Николаевич, эртага мустақил ишга ўтасан, пўлат эритишни бошқарасан, — деди. Бу воқеа 1949 йилда бўлиб ўтган эди. Маннон мураккаб, улкан печь ёнида биринчи марта мустақил иш олиб борганлигини ҳеч қачон унутмайди. У, пўлатни белгиланган муддатдан анча барвақт эритиб, тухумдай бир бўлагини лабораторияга анализга юборди. Ишнинг якунини ҳаяжонланиб кутди. Репродуктордан лабораториядаги қизнинг таниш овози жарангдаб эшитилди. Натижа яхши эканлиги хабар қилинди. Мирзаматовни ҳамкасб дўстлари, устозлари, цех бошлиқлари биринчи муваффақият билан табрик этишди. Мана ўн йилдирки, фарғоналик йигит Ўзбекистон металлургиясининг забардаст устозларидан бири ҳисобланади.

Бугун ҳам у печь ёнида туриб, ўша биринчи иш кунини эсга олди. Чунки унинг қўлидаги ишини — сменани алмаштиришга Борис Николаевич Тимонин келган.

Борис Николаевич печга қараб, Мирзаматовнинг пўлат эритишидан мамнун бўлди. Бу мамнуният унинг очиқ ва қувноқ чеҳрасидан билиниб турарди. Устоз ва шогирднинг бир сафда туриб, пўлатни тоблаши ҳаммани қувонтиради.

Мирзаматов сменани ўз устозига топширди, лекин унинг нима учундир печь ёнидан кетгуси келмасди. Пульт ёнида ўтириб, папирос чекиб, Борис Николаевичнинг ишини кузатарди. Пўлатнинг қанча соатдан кейин эришини ҳисоблаб ўтиргандай, алланарсаларни ўйларди. Шу вақт устозининг бардам овози эшитилди:

— Ишнинг кўпини бажариб қўйибсан, биз барвақт эритиб оламиз. Айтмоқчи, бу сафарги эритма нормадан ошиқлигини эсингдан чиқарма. Эритиб берсам, сенга хабар қиламан, — деди.

Маннон жилмайиб ўрнидан турди ва худди шу сўзни кутиб ўтиргандай, Борис Николаевичга:

— Раҳмат! — деди, сўнг эшикка қараб йўл олар экан, хайрлашиб, — бугунги ишимиз қўшимча аҳдимиз ҳисобидан бўлади, — деди.

Мирзаматов печлар ёнидан ўтиб бормоқда. У бир печь ёнига бориб, пультни бошқараётган кекса, кўринишидан иродали ва сергайрат бир киши олдида тўхтади ва у билан самимий кўришди. Бу Ҳожимурод Ҳайдаров эди. Маннон цехнинг энг кекса пўлат эритувчиларидан бўлган Ҳожимурот акани заводга келган кунидан бери билади. Ҳайдаров заводда эритилган биринчи пўлатни канаваларга қабул қилиб олган ишчилардан биридир. Ҳайдаров завод қурила бошлаган вақтда Ҳафиз Ғаниев билан бирга Тошкентдан йўлга чиқади ва Бекободга келиб, Ўзбекистон гигантининг қурилишида ишлайди. Завод ишга туширилганда Уралдан келган машҳур мастер Михаил Исломович Гилязитдиновга шогирд бўлиб, ундан касб ўрганади. Ҳайдаров канавада бир неча йил ишлаб, сўнг ўқишга кетади ва у ердан пўлат эритувчи бўлиб қайтади. Мана бугун у, заводнинг донгдор пўлат эритувчиси — Мирзаматовнинг ажойиб ҳамкорларидан биридир. Унинг қўлида қанчадан-қанча ажойиб шогирдлар етишиб чиққан. Мирзаматов печь ёнида ўтнинг ёнишини кузатиб турган навқирон бир йигитчани кўриб қолди.

— Заводга янги келган йигитларимиздан Қувонтой Смагулов, Темиртовдан бўлади, — деди Ҳайдаров.

Мирзаматов уйига борар экан, йўл-йўлакай улкан заводнинг қайноқ қалбини, катта коллективини ўйларди. Заводнинг қайноқ ҳаётида пўлат эритишнинг кекса устаси Борис Николаевич Тимонинни, Ҳожимурот ака Ҳайдаровни, шунингдек яқинда ишга келиб, печь ёнида турган Қувонтой каби шогирдларни кўз олдига келтирди. Ўзи ҳам бир вақтлар худди Қувонтой каби печь ёнида ийманиб, ишонқирамай турган эди.

Мирзаматов дарахтзор орқасидан, тоғ этагидан баланд қоматини кўтариб, қуюқ тутун таратиб, кўзга ташланаётган қадрдон заводига бир қараб қўйди. Завод ишлаяпти. Демак пўлат эримоқда.

Маннон уйига келганда, уни ўғилчалари Абдуқаҳҳор, Абдиваҳоб, Ўктамжонлар ўраб олишди, хотини Ибодатхон дастурхон ҳозирламоқда эди. Маннон болаларини бағрига олиб, улар билан чувиллашиб, гаплашиб ўтирганда, заводдан хабар келди. Тимонин пўлатни барвақт эритганлиги, бу билан Тимонин, шунингдек Мирзаматов сменалари сўнгги ойда нормадан ташқари 100 тоннага яқин пўлат эритганликларини айтишди. Маннон бу хабардан беҳад шод эди.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Янги йилга саноқли кунлар қолди. Шаҳар савдо бўлими меҳнаткашларнинг талабларини ҳисобга олиб, Тошкентга ҳар томондан кўплаб арча келтириб сотмоқда. Шу кунларда Беруний, Комсомол майдонлари, Горький номидаги шаҳар болалар парки, «Победа» парки ва бошқа жойларда ташкил қилинган махсус арча сотиш пунктлари харидорлар билан гавжум. Шаҳарда кунига 5 минг донага яқин арча сотилаётир. Суратда: «Победа» паркидаги пунктда арча савдоси.

В. Салов фотоси.

Бўлажак тикувчилар практикада

Тошкентдаги 5-техника билим юрти республикамизнинг барча область ва шаҳарларидаги тикувчилик корхоналари ҳамда артеллар учун ҳар йили 100 дан ортиқ малакали тикувчи мутахассис кадрлар етказиб беради. Билим юрти ҳозирга қадар 1000 дан ортиқ 7-8 разрядли тикувчи тарбиялаб етиштирди. Бу мутахассислар ҳозир республикамизнинг турли жойларида муваффақият билан ишламоқдалар.

Шу кунларда битирувчи курс ўқувчилари Бухоро, Наманган, Андижон ва Чирчиқдаги тикувчилик корхоналарида ҳамда Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасида ишлаб чиқариш практикасини ўтказмоқдалар.

«Қизил тонг» фабрикаси 2-тикув цехида практика ўтказаётган Н. Ражабова, А. Аҳророва, Р. Курамшина, Н. Расулева, С. Зубов ва бошқалар мураккаб операцияларни мустақил равишда бажариб, моҳир тикувчи бўлиб етишаётганликларини амалда кўрсатмоқдалар. Ёш тикувчилар фабрика ишчилари қатори КПСС XXI съезди шарафига фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Х. ШАРИПОВ.

Совуққа чидамли олма навлари

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институти совуққа чидамли олма навларининг 19 хилини яратди. Бу олма навларининг меваси қисқа муддатда — июнь ойлари бошидан август охирларигача пишади.

«Фарҳод», «Меҳмон», «Кальвиль Ташкентский» каби навлар маҳаллий шароитда ўстириш учун қулайдир. Мазкур янги навлар юқори ҳосилли, совуққа чидамли ва меваси ширindир.

Қаттиқ совуқ натижасида Ўзбекистондаги кўпгина мевазор боғларга зарар етди. Институт илмий кучлари яратаётган меваларнинг совуққа чидамли навлари эндиликда колхоз ва совхозларга ҳар қандай об-ҳаво шароитига чидай оладиган янги боғлар барпо этиш имконини беради. (ЎзТАГ).

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

Ватанпарвар шоир

1824 йилнинг кузи... Петербургда сув тошқини кунларида Россия пойтахтига чор ҳукмдорлари Литвадан бадарға қилган ёш поляклар келадилар. Улар Вилен университетида тарбияланган бўлиб, яширин ватанпарварлик ташкилотининг аъзоси эдилар. Булар орасида машҳур шоир, «Гражина» ва «Дзяди» номли поэмалар ҳамда романтик балладалар автори 26 ёшлик Адам Мицкевич ҳам бор эди. Ўша маҳалда ёш поляк шоири Россияда анча танилиб қолган эди. Декабрист шоир К. Ф. Рилеев Мицкевич балладаларини рус тилига таржима ҳам қилганди.

Оташин шоир Россияга келгач, тезда ижтимоий-сиёсий ҳаётга аралашиб кетади. У яширин рус жамиятлари аъзолари билан алоқада бўлади, эркни ҳимоя қиладиган йиғилишларда иштирок қилади. Рилеев ва Бестужев унинг яқин дўсти бўлиб қоладилар. Хуллас шоир рус декабристларининг интилишлари ва эрксевар ғоялари билан бирга яшайди.

Декабристлар ҳаракати муваффақиятсизликка учрагач, Мицкевич шоир, курашчи, шоир-сайёҳ сифатида юртлар кезади. Россиянинг жанубида бир йилча сургунда бўлгач, Москва ва Петербургда яшайди. Бу ердаги адабиётчилар унинг «Қрим сонаталари» ва «Конрад Валленрод» поэмасига юқори баҳо берадилар. Шу даврда Мицкевич Пушкин билан дўстлашади. Улуғ рус шоири Мицкевич симосида халқлар дўстлиги жарчисини кўрган эди.

1829 йилда Мицкевич Россиядан жўнаб кетади. У 1830-1831 йиллардаги Польша қўзғолони ҳақидаги хабарни чет элда эшитади. Чор қўшинлари томонидан қўзғолоннинг бостирилиши ватанпарвар шоирни чуқур қайғуга солади. Мицкевич ўз Ватанига қайтишга бир неча марта уриниб кўради, бироқ у умрининг охиригача муҳожирликда юришга мажбур бўлади. Аммо ўзини ҳар доим жонажон халқи, Ватани билан бирга ҳис этган шоир ўткир публицист, революционер арбоб сифатида поляк халқини золимларга қарши курашга чақиради.

Эзилган поляк халқининг фожиали тақдири, золимларга нисбатан ғазаб-нафрат ва озодлик келтирувчи революция ҳақидаги орзу — шоир поэзиясининг асосий мазмунини ташкил этади. Унинг энг яхши асари, миллий эпопея — «Пан Тадеуш» она-Ватанга муҳаббат руҳи билан суғорилгандир. Шоир ўз халқини озодликка чақириш билан бирга, бошқа халқларнинг тақдирини ҳам унутмайди.

1848-1849 йиллардаги Европа революциялари даврида Мицкевич Польша легионини ташкил этади, Парижда революцияга чақирувчи «Халқлар минбари» деган газетага редакторлик қилади. Мицкевич тузган легион Италия озодлиги учун курашади. 1855 йилда Қрим уруши даврида ватанпарвар шоир поляк муҳожирларининг топшириғи билан Константинополга боради ва шу ерда вафот этади.

Польшанинг озодлиги ва келажаги учун бутун онгли ҳаётини бағишлаган Мицкевич туғилган кунга бугун 160 йил тўлади. Эрксевар шоир хотирасини совет кишилари ҳурмат билан эсга оладилар.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

МУСОБАҚА НАТИЖАЛАРИНИ ЯКУНЛАШДАГИ КАМЧИЛИКЛАР ТЎҒРИСИДА

ВЦСПС президиуми корхона ва қурилишларда мусобақа натижаларини якунлаш ҳамда кўчма Қизил байроқлар топшириш практикасидаги камчиликлар тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда қайд қилинадики, кўпчилик корхоналар ва қурилишларда социалистик мусобақа натижалари касаба союзлари советлари ва Халқ хўжалиги кенгашлари ёки ижроия комитетлари президиумларининг, шунингдек касаба союзлари Марказий комитетлари президиумлари ва министрликлар коллегияларининг қўшма мажлисларида касаба союз активининг иштироки билан мунтазам суратда якунланмоқда.

Шу билан бирга бу ишда жиддий камчиликлар ҳам мавжуд. Масалан, Украина ССРда касаба союз советлари ва Халқ хўжалиги кенгашлари корхоналарга республика мусобақаси якунлари юзасидан байроқ ва мукофотлар берилишини кутиб, мусобақа натижаларини якунлашни кўпинча кечиктирмоқдалар. Калинин областида маҳаллий ташкилотларга қарашли корхоналарнинг мусобақа натижалари кечикиб якунланмоқда.

ВЦСПС президиуми касаба союзлари советларига ва Марказий комитетларига социалистик мусобақа натижаларини якунлаш практикасидаги мавжуд камчиликларни бартараф қилишни таклиф этди. Мусобақа натижаларини якунлаш вақтида корхоналарнинг ўз планларини бажаришлари ҳисобга олиниши билан бирга бошқа иқтисодий районлар учун кооперативлаштирилган товарлар етказиб бериш ва заказлар бажариш юзасидан белгиланган топшириқларнинг адо этилиши, қурилишларда эса — асосий объектларнинг ўз вақтида ишга туширилиши ҳам ҳисобга олиниши лозим. Мусобақа ғолибларига кўчма Қизил байроқлар мусобақа якунлангандан кейин бир ҳафтадан кеч қолмай топширилиши лозим. (ТАСС).

Совет-Италия савдо муносабатларига доир

Москвада Совет-Италия савдо музокаралари бўлди. Ҳамжиҳатлик руҳида ўтган бу музокаралар 22 декабрда СССР билан Италия ўртасида товар обороти тўғрисида 1959 йил учун Протокол имзоланиши билан муваффақиятли тугалланди.

Келгуси йилда иккала мамлакат ўртасида товар обороти 600 миллион сўмдан ортиқ миқдорда кўзда тутилади. Бу эса шу йилги товар оборотига нисбатан икки баравардан ҳам зиёддир.

Протоколга мувофиқ Италиядан Совет Иттифоқига саноат ускуналари етказиб бериш кўпайтирилади, чунончи, жуда чидамли корд толаси ишлаб чиқариш учун машина-ускуналар, кучли музлатиш установкалари, кимё саноати учун асбоб-ускуналар, шунингдек прецизион металл ишлаш станоклари, енгил саноат учун, озиқ-овқат саноати ва бошқа саноат тормоқлари учун машина-ускуналар етказиб берилиши кўзда тутилади.

Шунга мувофиқ равишда, Совет Иттифоқидан Италияга совет товарлари етказиб бериш кўпайтирилади. Бу товарлар орасида нефть ва нефть маҳсулотлари, иморатбоп ёғоч, тахта, целлюлоза, антрацит ва тошкўмир, дон, марганец ва хром рудаси, апатит-концентрат ва калий тузлари, чўян, ферромарганец, машина ва ускуналар, пахта, зиғир ва бошқа товарлар бор. (ТАСС).

Чет элларда

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ МАЖЛИСИ

ХЕЛЬСИНКИ, 22 декабрь. (ТАСС). Кеча бу ерда Жаҳон Тинчлик Кенгаши секретариатининг мажлиси бўлди. Мажлисда Ижроия комитетининг 19-20 декабрь мажлисларида қабул қилинган қарорларини амалга ошириш тўғрисидаги масала қараб чиқилди.

Секретариат ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги музокараларнинг муваффақиятли тугалланиши учун жаҳон миқёсидаги курашни кенгайтириш чораларини кўришга қарор қилди.

Бундан ташқари, секретариат февраль ойида Москвада Жаҳон Тинчлик Кенгаши Ижроия комитетининг мажлисини ўтказиш тўғрисидаги масалани ҳам қараб чиқди. Секретариат бу масалани қараб чиққанида тинчлик йўлидаги ҳаракатнинг X йиллиги муносабати билан келгуси йил май ойида Стокгольмда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг сессияси ўтказилишини назарда тутди.

Секретариат «Финляндияда тинчлик тарафдорлари» ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни тинглади.

КРАЙОВО РАДА НАРОДОВО ТУЗИЛГАН КУННИНГ 15 ЙИЛЛИГИ

ВАРШАВА, 22 декабрь. (ТАСС). Поляк халқи ўз давлати тарихидаги муҳим воқеани — Крайово Рада Народово (мамлакат Миллий кенгаши)нинг 15 йиллигини тантанали суратда нишонламоқда. Бу сиёсий ташкилот Польша Ишчи партиясининг ташаббуси билан 1943 йилнинг охирида, фашистлар оккупацияси шароитида тузилиб, Польша меҳнаткашлар оммасини мамлакатнинг социал ва миллий озодлиги учун курашга бирлаштирган эди.

Крайово Рада Народовонинг 15 йиллиги муносабати билан кеча Польша Халқ Республикаси Сеймининг ялпи мажлиси ўтказилди. Мажлисда Сейм вице-маршали, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Э. Клишко нутқ сўзлади.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ 4-КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БАҒДОД, 22 декабрь. (ТАСС). Бағдод радиосининг билдиришича, 20 декабрда Қувайтда араб мамлакатлари ёзувчиларининг 4-конференцияси ўз ишини бошлаган.

Қувайт маориф министри конференцияни очиб, ёзувчиларнинг шундай учрашувлари катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди, чунки, деди у, бундай учрашувлар араб мамлакатларига ва уларнинг адабиётини юксалтиришга доир барча масалалар юзасидан фикр олишувга ёрдам беради.

Конференцияда Ироқ, Иордания, Баҳрайн, Тунис, Жазоир, Судан ва бошқа араб мамлакатларининг делегатлари сўзга чиқдилар.

ҚУБАДА ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 22 декабрь. (ТАСС). Фидель Кастро бошчилигида Куба қўзғолончиларининг генерал Батиста қонли диктатурасига қарши олиб бораётган кураши кун сайин кучаймоқда. Орьенте, Лас-Вильяс ва Камагуэй вилоятларида қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида шиддатли жанглар бўлаётир. Кейинги вақтда Куба ҳукумати қўзғолончиларга қарши курашни кучайтириш учун бир неча марта чоралар кўрди. Мамлакатда яна қамал ҳолати эълон қилинди; бу халқ ҳаракатига қарши курашиш учун янги ҳарбий қисмлар тузилди. Америка телеграф агентликларининг хабарларига кўра, Батиста қўзғолончиларга қарши курашиш учун яна 30 батальон тайёрламоқда.

Бундан аввал хабар қилинганича, Сьенфуэгос шаҳридан 15 миля шарқи-шимолда қўзғолончилар билан Батиста қўшинлари ўртасида қаттиқ жанглар бўлмоқда. Батиста қўзғолончи отрядларга қарши йирик кучлар, шу жумладан авиация ҳам юборган. Оролнинг шарқий қисмида қўзғолончиларнинг отрядлари Сантьяго ва йирик ҳарбий денгиз базаси Гуантанамо районида бир неча ҳафтадан бери жанг қилмоқдалар. Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги мухбирининг хабар беришича, кеча қўзғолончилар Гуантанамо яқинида жойлашган Кайманера шаҳри гарнизонини асир олганлар. Қўзғолончилар радиосининг хабарида айтилишича, деб ёзади мухбир, Кайманера гарнизони қаттиқ жангдан кейин таслим бўлган. Бундан ташқари, Санта-Клара вилоятида қўзғолончилар Фоменто шаҳрини эгаллаганлар.

Ўша мухбирнинг билдиришича, Батиста ҳукумати қўзғолончиларга қарши ҳарбий кораблардан фойдаланмоқда. Ҳарбий корабларнинг ҳаракати тинч аҳолига зарар етказмоқда. Яқинда иккита фрегат Орьенте вилоятидаги шаҳарлардан бирини ўққа тутган. Аҳоли ўртасида қурбонлар бор.

Голландия янги ҳукумати тузилди

ГААГА, 22 декабрь. (ТАСС). Голландиянинг янги ҳукумати тузилганлиги расмий равишда эълон қилинди. Янги ҳукуматнинг бош министри қилиб Л. Бейл (халқ-католик партияси) тайинланган.

К. НКРУМАНИНГ ҲИНДИСТОНГА САФАРИ

ДЕҲЛИ, 22 декабрь. (ТАСС). Гана бош министри Куаме Нкрума бугун расмий визит билан Ҳиндистонга келди.

ЛИОН ФЕЙХТВАНГЕР ВАФОТ ЭТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 декабрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг билдиришича, машҳур немис ёзувчиси Лион Фейтвангер кеча Лос-Анжелосда 74 ёшида вафот этган.

ҚОҲИРА УНИВЕРСИТЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

ҚОҲИРА, 22 декабрь. (**ТАСС мухбири Ф. Носов**). Қоҳира университетининг мажлислар залида кеча Қоҳира университетининг 50 йиллигига бағишланиб Бирлашган Араб Республикаси пойтахтидаги илмий ташкилотлар, жамоат ва бошқа ташкилотлар вакилларининг тантанали йиғилиши ўтказилди.

Юбилей йиғилишида Бирлашган Араб Республикасининг Президенти Носир, вице-президентлар Амир, Бағдодий ва Ҳавроний, Марказий ҳукумат ва Бирлашган Араб Республикаси Миср райони ҳукуматининг министрлари, бошқа мамлакатлар университетларининг вакиллари, бир қанча мамлакатларнинг Бирлашган Араб Республикасидаги дипломатик вакиллари ҳозир бўлдилар.

Тантанали йиғилишда кўп мамлакатларнинг университетлари ва илмий ташкилотларидан, шу жумладан Москва, Ленинград, Озарбайжон ва Қозоғистон университетларидан олинган жуда кўп табрик телеграммалари гулдурос қарсаклар остида ўқиб эшиттирилди.

Йиғилишда Қоҳира университетининг ректори Мустафо Ассайид доклад қилиб, 50 йил давомида университет эришган муваффақиятлар тўғрисида тўхталиб ўтди. Бу йил, деди у, университетни 5.220 киши битириб чиқди. 1929 йилда университетда хотин-қизлардан атиги 17 киши ўқиган бўлса, ҳозирги вақтда уларнинг сони 5 минг кишидан ортиқдир. 1926 йилда университет студентларининг сони 2 мингдан сал кўпроқ бўлган бўлса, ҳозирги вақтда университетда салкам 40 минг студент таълим олмоқда. Университетнинг 11 факультетида 34 миллат вакиллари таълим олмоқдалар. Университетда шарқдаги бошқа мамлакатлардан келган 2 мингдан кўпроқ студент бор. Университет физиклар, инженерлар, агрономлар, юристлар, медицина ходимларини, маориф соҳасидаги, савдо-сотиқ соҳасидаги ва бошқа мутахассисларни тайёрлаб чиқаради.

Тантанали йиғилишда президент Носир қисқа нутқ сўзлади.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

▲ Умум Венгрия тинчлик кенгаши номига жуда кўп хатлар, телеграммалар ва митингларнинг резолюциялари тўхтовсиз келиб турибди. Булардан мамлакатнинг меҳнаткашлари ядро қуроли синовларининг абадий тўхтатилишини талаб қилмоқдалар. Ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги талабни ёқлаб Венгрияда 200 га яқин митинг ўтказилиб, буларда 200.000 киши қатнашган.

▲ Польша матбуот агентлигининг хабар беришича, Гданьскда Совет Иттифоқининг заказига мувофиқ қурилган учинчи балиқ овлаш база кемаси сувга туширилган. Кемага «Святогор» номи берилган.

22 декабрь. (ТАСС).

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Аҳоли рўйхатига пухта тайёрланамиз

Мамлакатимизда 1959 йил 15 январдан бошлаб 22 январгача аҳоли рўйхати ўтказилади. Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати муҳим сиёсий ва хўжалик аҳамиятига эгадир. Аҳолини қайта рўйхатга олиш — хўжалик ва маданий қурилиш ишларимизнинг барқ уриб ривожланишига, халқимизнинг моддий фаровонлигини янада оширишга хизмат қилади. Шу туфайли ҳам аҳоли рўйхатини уюшқоқлик билан ўтказиш бутун жамоатчиликнинг ишидир.

«Аҳоли рўйхати, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — айрим идоранинг ишигина бўлмай, балки республика иши, барча совет муассасаларининг ишидир».

Шу кунларда бутун совет халқи каби, бизнинг районимиз меҳнаткашлари ҳам Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига зўр тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу ишга оид масалалар ижроия комитетнинг йиғилишларида бир неча марта муҳокама қилиниб, ташкилий ишларимиздаги камчиликлар очиб ташланди. Шу билан бирга ижроия комитет барча жамоат ташкилотлари раҳбарларининг эътиборини аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўришдаги камчиликларни тезда йўқотишга қаратди. Бизда рўйхат олишда иштирок этувчи ташкилотларга тайёргарлик ишларида амалий ёрдам кўрсатилиб турибди. Марказий статистика бошқармаси район бўлимининг фаолиятини ошириш юзасидан бирмунча ишлар қилинди.

Ҳозир районимизда аҳоли рўйхатини оладиган 2 бўлим ташкил этилди. Жойларда 15 та инструкторлик участкалари тузилди. Аҳолини рўйхатга олиш кунларида 154 киши барча хонадонларда бўлиб, рўйхат олиш билан шуғулланадилар. Ҳар бир рўйхатга олиш участкасининг иши пухта ташкил қилинди. Бунинг учун зарур бўлган бинолар ажратилди. Улар шиор, плакатлар билан безатилиб, яхши жиҳозланди.

Ижроия комитет рўйхат олувчиларнинг малакасини оширишга катта аҳамият бермоқда. Аввалги рўйхат олиш кампаниясида қатнашган тажрибали кишилар бу ишга жалб қилинди. Улар учун қисқа муддатли курслар ташкил этилди. Инструктор-контролёрларнинг бир қисми шаҳар статистикаси бошқармаси ҳузурида очилган курсда ўқиб чиқдилар. Инструктор-контролёрлар эса ўқишни тамомлаб, имтиҳондан муваффақиятли ўтдилар. Биз рўйхат олувчиларни 3 группага бўлиб ўқитмоқдамиз. Уларнинг аҳоли рўйхати варақасида кўрсатилган саволларни яхшироқ билиб олишлари учун катта эътибор берилмоқда. Айниқса бу соҳада рўйхатга олиш бўлимларининг мудирлари И. Маматказин, Г. Дзашукашвили ўртоқларнинг ишлари мақтовга сазовордир. Улар ҳисобчилар билан мунтазам равишда иш олиб боришаяпти.

Ҳозирги асосий ишларимиздан бири, аҳоли рўйхатининг вазифалари ва уни ўтказиш тўғрисида меҳнаткашлар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришдир. Биз бу соҳада агитация-пропаганданинг бутун воситаларидан фойдаланмоқдамиз. Аҳоли рўйхатига доир шиор ва плакатлар кўринарли ерларга илиб қўйилди. Маданият уйларида, театр, клуб, кутубхоналарда, қизил бурчакларда аҳоли рўйхати олишга доир виставкалар, стендлар, витрина ва фотомонтажлар ташкил қилинаётир. «Ёш гвардия», «Комсомолнинг 30 йиллиги», «Искра» кинотеатрларида ташкил этилган стендлар диққатга сазовордир. Бу кинотеатрлар шиор, плакатлар билан безатилган. 15 кутубхонанинг ўқиш залларида аҳоли рўйхатини ўтказишга доир мақолалар газеталардан қирқиб олиниб, кўринарли ерларга осиб қўйилди, шунингдек фотогазеталар чиқарилди.

Клуб, кутубхоналарнинг мудирлари, кинотеатрларнинг директорлари аҳоли рўйхати тўғрисида лекция ва суҳбатлар уюштирмоқдалар. 25 агитпункт ҳам ўз ишини жонлантириб юборди.

Ҳар бир ҳисобчига кўча ва хонадонлар тақсимланиб берилди. Эндиликда ҳисобчиларимизнинг ҳаммаси ўзларига бириктилган аҳоли яшайдиган пунктларни яхши биладилар. Кўчаларнинг номлари, ҳовлиларнинг номерлари аниқ бўлиши юзасидан анчагина ташкилий ишлар қилинди. Кўчаларнинг номлари, ҳовлиларнинг номерлари қайтадан ёзиб чиқилди. Уй дафтарлари янгиланди. Бу ишлар аҳоли рўйхатини бекамі-кўст ўтказишда катта қулайлик туғдиради.

Аҳоли рўйхатини ўтказиш кампаниясида маҳаллий Совет депутатлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Ижроия комитет ҳузурида 11 депутатдан иборат аҳоли рўйхатига ёрдам берувчи комиссия тузилди. Бу комиссиянинг У. Хожихонов, Е. Павлова, А. Николаева каби аъзолари аҳолини рўйхатга олиш ишлари билан системали шуғулланмоқдалар. Рўйхат олиш бўлимлари ва уларнинг ходимларига яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар.

Биз Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини муваффақиятли ва ҳар тарафлама уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма чораларни амалга оширамиз.

Ҳ. ҒУЛОМОВА,
Тошкент шаҳар, Марказий район ижроия комитетининг раиси.

Тошкентнинг тамоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да **Улуғбек**, 28/XII да **Маскарад**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—Катта программада цирк тамошалари. **Музикали аттракцион**. Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Сокин тайга**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 6 гача янги киноповесть **Бўтагоз**, кеч 8 ва 10 да **Дала булбули**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
25, 26 ва 31 декабрда
КАТТА ЭСТРАДА
КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Юсуф қизиқ Шакаржонов, Аҳмаджон Умурзоқов, Мукаррама Турғунбоева**, Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Охунжон қизиқ Ҳузуржонов, М. Мирзаев, Ҳ. Комилова, Р. Мордухаев**, солистлар **Б. Хўжаева, Т. Рисметова, К. Жалилова, Б. Мавлонов, Л. Зокирова, Б. Зокиров** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан театр кассасида сотилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
С. Юдаков музикаси
МАЙСАРАНИНГ ИШИ

3 пардали комик опера.
Либретто авторлари — **С. Абдулла** ва **М. Муҳамедов**. (Ҳамза Ҳакимзоданинг шу номдаги пьесаси асосида).

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ф. Шамсиддинов**, постановкачи — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Сталин мукофоти лауреати **В. Канделаки**, режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **М. Муҳамедов**, рассомлар — Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Сталин мукофоти лауреати **М. Мусаев, З. Ғоибов**, балетмейстер — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **М. Турғунбоева**, хормейстер — **Ф. Файзий**.

Тошкент шаҳар, Железнодорожный проезд, 14-уйда турувчи **Сайфулла Сайдуллаев-Мираҳмедовнинг** Тошкент область, Калинин район, Ленин номли колхозда турувчи Муътабар Эргашевна Сайдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида кўрилади.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа контралари, бўлимлари ва агентликларида, шунингдек ўқув юртлари, муассаса, фабрика, завод, колхоз, совхоз, МТС ва РТСлардаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан 27 декабргача қабул қилинади.

Обуна баҳоси: бир йилга — 52 сўм 20 тийин, 6 ойга — 26 сўм 10 тийин, 3 ойга — 13 сўм 05 тийин.

Кафанов кўчаси, 11-уй, 7-квартирада турувчи **Бек Жамбоевнинг** шу уйда турувчи Хава Муҳамедвалиевна Жамбоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Марказий район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Ўз маълумотингизни оширмоқчи бўлсангиз, қуйидаги брошюраларга обуна бўлинг:

„Фан ҳақида суҳбат“

1959 йилда обуначиларга турли фанлардан: биология, геология, география, химия, қишлоқ хўжалиги янгиликлари ва техника соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар ҳамда бошқа темаларда оммабоп қилиб ёзилган 52 номдаги суҳбат-брошюра юборилади.

Обуна баҳоси — 1 йилга 20 сўм 80 тийин.

«Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг

лекциялари“

1959 йилда обуначиларга: тарих, философия, педагогика, экономика, география, астрономия, ижтимоий-сиёсий, қишлоқ хўжалиги фанларидан, шу билан бирга техника янгиликлари ва бошқа темаларда 60 номдаги лекция-брошюра юборилади.

Обуна баҳоси — 1 йилга 36 сўм.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг шу нашрларига 1959 йил учун обуна қилиш давом этмоқда. Обуна «Союзпечать» ва почта бўлимларида 1959 йил 25 январгача қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ; Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими— 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048. 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р — 09039. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-636.